

Egiptas - ne Čekoslovakija

Anwar el Sadat, Egipto prezidentas, buvopriverstas iš dviejų galimybių pasirinkti vieną: arba rusų karinius patarėjus išvaryti iš Egipto, arba rizikuoti vidaus neramu mai ir pats netekti valdžios. Egipto kariuomenei ir visuomenei iki gyvo kaulo įkyrėjo rusų siautimas krašto viduje. Per pastaruosius penkis metus į Egiptą sugrįžėjo apie 20.000 rusų karinių ir civilinių patarėjų. Jų guvo pilna visur: ir sausumos kariuomenėje, ir aviacijoje, ir karo laivynė, ir užtvankų statyboje. Daugelis rusų karininkų spekuliuojo ir vežė brangenys į Rusiją. Rusų inžinierių šeimos Egipte tuko, kai tuo tarpu patys egiptiečiai skurdo. Tai visa sukėlė egiptiečių masių pasipiktinimą rusais. Krašte pasklido agitaciniai lapeliai, kuriuose buvo prez. Sadat taikoma: "Arba kariauk, arba susitaikink, arba eik lauk". Tokių krašto nuotaikų akivaizdoje Sadat privalėjo apsispręsti ir apsisprendė rusus iš Egipto pašalinti. Arabijos Socialistų Sąjungos Centrinis Komitetas, Sadat įtikintas, šm dat įtikintas, š.m. liepos 18 d. prezidento nuosprendį patvirtino.

Be abejo, šis sprendimas buvo padarytas ir dėl politinių priežasčių. Š.m. liepos 14 d. Egipto ministras pirmininkas Aziz Sidki Maskvoje konferavo su Brežnevu ir Kosyginu. Jis ten buvo užsiangazavęs konferuoti tris dienas. Tačiau po 30 valandų jis staiga iš Maskvos išvyko. Tai buvo signalas, kad Maskva ir Kairas susipyko. Mat, Maskva dėl neišsiaiškinusių priežasčių atsisakė Egiptui duoti norimą militarinę pagalbą. Pasitarimo komunikate buvo pažymėta, kad Maskva karinę pagalbą pakeis ūkine parama. Toks Maskvos pokytis nepatenkino Sadat, ir jis apsisprendė su Maskva draugystę reviduoti. Jis Maskvai net pagrasino: "Jei sovietai sago ginklus, kriuos mums yra davę, nori atsiimti, jie gali juos atgal gauti. Mes turime kitus šaltinius ginklais aprūpinti".

Kai kurie rusų egiptiniai patarėjai jau liepos 16-17 d.d. išmėvė iš savo gimtinę. Nuo liepos 18 d. jie visi pagal Sadat įsakymą privalo išsinešdinti iš Egipto. Kaip į tai reaguos Maskva? Jei Egiptas būtų ne Afrikoje, bet prie Baltijos jūros, kaip Lietuva, Latvija ir Estija, ar jis būtų Vidurio Europoje, kaip Čekoslovakija ar Vengrija, tai Maskva jau liepos 19 d. būtų įsakiusi Raudonajai armijai žygiuoti į Kairą. Laimė, Egiptas yra geopolitiniu požiūriu daugpa lankesnėje būklėje, negu Lietuva ar Čekoslovakija. Čia taip greit tankų ne-

Grupė II PLJK atstovų, grįžiant iš jaunimo stovyklos Romuvoje, praėjusią savaitę, tarpininkaujant inž. R. Kudukiui, buvo priimti Clevelando miesto mero Ralph Perk jo biure. Nuotraukoje prie stalo sėdi mēras Ralph Perk. Stovi iš kairės: R. Aukštuolis (JAV), Dorelytė (Urugvajus), J. Barrinas (Argentina), T. Neimanaite (JAV), I. Slavinskaitė (Belgija), D. Sarach (Vokietija), U. Kazokaite (Australija), I. Varklaite (Anglija), A. Kalvaitis (JAV) ir Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius inž. Raimundas Kudukis.

J. Garlos nuotrauka

VIETAMO ROLĖ

Priešrinkiminėje propagandoje ir per rinkimus

Prieš porą metų prezidentas Nixonas žadėjo Vietnamo temą ištraukti kaip kilimą iš po savo oponento kojų. Kol kas tai jam nepasisiekė padaryti. Faktinai, senatoriaus McGovern iškilimas į demokratų partijos kandidatų buvo daugiausiai nulemtas to karo, kurio priešais jis buvo nuo pat jo pradžios. Iš kitos pusės, prezidentas padarė labai daug karo reikšmei sumažinti. Beveik pusė milijono amerikiečių karių buvo grąžinti namo ir piniginiai skaičiuojant karo vedimui išleidžiama dabar tik apie 7 milijonus dolerių per metus, o anksčiau netoli 30 milijonų.

pasiūsi. Karinio laivyno pagalba Egiptui taip pat nesudorosi, nes tuoj įsikiš JAV karo laivynas ir bolševikinę strategiją pavers niekais. Taigi, bolševikams telieka, kiek galint greičiau, nešti kudasius iš Egipto, jei nenori susilaukti, kad patys egiptiečiai įsikištų ir su Rusija, jei ši pirmoji tai nepadarys. Galimas dalykas, kad Sadat ieškos karinės paramos Kinijoje. Tačiau būtų išmintingiausia, jei Sadat politinį vairą pasuktų Vakarų Europos ar JAV kryptimi. Tai gal greičiau išsispresėtų ir Egipto - Izraelio santykiai. Iš viso, Egiptas politiniu požiūriu yra terra incognita, ir čia reikia dar laukti visokių netikėtumų ir staigmenų.

Alg. Tolvydis

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kas svarbiausia, prezidentas savo santykiais su sovietais ir kiniečiais išgavo sau laisvas rankas bombarduoti šiaurinę Vietnamą, kur visi kariniai taikiniai jau buvo kliudyti. Tokiom aplinkybėms esant galima teigti, kad Vietnamo karas jei nebus baigtas dar prieš rinkimus, bus tikrai baigtas po rinkimų. Juos laimėjus McGovernui -- JAV kapituliacija. Per rinkus Nixoną, karas pasibaigtų jo pastatytomis sąlygomis, kurios, aplamai imant, yra labai naudingos šiauriniam Vietnamui. Kas vedaprie minties, kad Hanojus, jei jis tikėtų, kaip Maskva ir Pekinas, į Nixono laimėjimą, turėtų jau dabar susitarti, nes po rinkimų nieko daugiau išpešti negalėtų.

Kol kas tačiau neatrodo, kad Hanojus jau būtų netekęs vilties, kad McGovern bus išrinktas prezidentu. Tiesa, paskutinis Gallupo Instituto tyrinėjimas rodo, kad jei rinkimai įvyktų šiandien, Nixonas turėtų gauti 56% balsų, o McGovern 37%, jei rinkimuose nedalyvautų G. Wallace, kas beveik jau tikra. Wallace šalininkų du trečdaliai atiduotų balsus už Nixoną, trečdalis už McGoverną.

Hanojų galėtų drąsinti istorinis faktas, kad paprastai skirtumas tarp kandidatų rinkimų dienai artėjant mažėja. Taip buvo per Nixono-Humphrey bei Trumano-Dewey varžybas. Taip pat kartais didoką reikšmę turi užsienio įvykiai. Pvz. Vengrijos sukilimas ir jo numalšinimas bei Suez krikės padėjo Eisenhoweri nugalėti Stevensoną. Iš to išeidamas Hanojus

dar gali pabandyti kovą nutęsti iki rinkimų. Pagaliau faktas, kad JAV gali sugyventi su Sovietų Sąjunga ir Raud. Kinija kalba už tai, jog panašiai galima būtų sugyventi su komunistiniu režimu Indonijoje. Atseit, neverta su juo kovoti. Juo labiau, kad ta kova yra nelengva. JAV per II Pasaulinį karą numetė 2 milijonus tonų bombų, Korėjoje -- 1 milijoną tonų, Vietname jau per ... 6 milijonus tonų.

Paskutinės komunistų -- Velykų -- ofenzyvės balansas yra toks, kad jie palyginti nedaug pasistūmėjo ir praktiškai neužėmė nė vieno didesnio miesto. Iš kitos pusės Saigono vyriausybė antpuoliams atmušti turėjo sutelkti daugiau kariuomenės į tam tikras vietas, susilpnindama atskirų kaimų apsaugą. Juose vėl išigalėjo komunistai.

Joseph Alsop teigia, kad Nixono šansai dar prieš rinkimus baigti Vietnamo karą esą 50-50. Hanojus gali tikėti anksčiau minėtos galimybės t.y. McGoverno laimėjimą, tačiau iš kitos pusės jo nuostoliai per paskutinę ofenzyvą buvo labai dideli, o nuolatinis bombardavimas ir blokada rinkimų laukimą tikrai nepadarą malonių.

JAV ir pačiam Vietnamui būtų geriau, jei rinkimų faktorius būtų iš užsienio politikos ir specialiai karo vedimo pašalintas. Tai būtų tuo atveju, jei abu kandidatai sutartų dėl vieningos pažiušros. Tokią išeitį seniai siūlė New York Times James Reston, primindamas respublikonų ir demokratų bendravimą užsienio politikojepo II Pasaulinio karo. Inicijatyva tam turėtų išplauk-

RUSIJOJE GRĮŽTA STALINO LAIKAI

K. J. Čeginskas taip apibūdina Lietuvių Enciklopedijoje Staliną: "Su Stalino vardu neatsiejamai susijusios lietuvių tautos nelaimės. Nepriklausomos valstybės tragedija, masiniai žmonių areštai, žudynės ir deportacijos, sunkus dvasilnis jungas, ūkinis krašto apiplėšimas, lieuviškojo kaimo išdraskymas, išniekinti laisvės kovotojų kūnai gatvėse ir aikštėse -- visa tai ateities kartoms nuolat primins, kad Stalinas lietuvių tautai buvo, kas Hitleris kitoms tautoms, būtent, nužmus budelis". Ir netik lietuvių tautai, bet ir latviams, ir estams, ir ukrainiečiams, ir patiems rusams, net gruzinams, jo paties kraujo broliams jis buvo didžiausias ir žiauriausias budelis, šimtą kartų žiauresnis už carą Joną Žiaurųjį.

O ar šiandien pasidarė laisviau ir geriau Rusijoje? Jei Chruščiovas, norėdamas laikinai pasigerinti sovietinės Rusijos gyventojams, šiek tiek buvo atleidęs vadžias ir sukėlęs šio tokio liberalumo iliuzijas, tai Brežnevas ir jo ištikima klika vėl grąžino Stalino valdymo metodus. Tai liudija ne tik Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos pastarieji politiniai įvykiai, bet ir pačios Rusijos piliečių persekiojimas, areštai, opozicijos naikinimas. Štai faktai. Praeių metų pabaigoje KGB (bolševikinės saugumo įstaigos) šefas Andropovas gavo iš politbiuro įgaliojimus griežčiau kovoti su sovietinės Rusijos vidaus opozicija. Š.m. sausio 13 d. aštuoni slaptosios policijos pareigūnai Maskvoje iškratė istoriką Petrą Jakirą, žinomo pilietinio karo dalyvio sūnų. Stalinas likvidavo tėvą, o dabar Brežnevas persekioja sūnų. Tenka pažymėti, kad istorikas Petras Jakiras yra žinomas pilietinių teisių gynėjas ir opozicionierius. Jo artimi kontaktai su užsienio žurnalistais Maskvoje išgarsino rusų opozicijos veiklą užsienyje. Tačiau "laisviausioje ir demokratiskiausioje" valstybėje -- Rusijoje (taip giriasi Maskvos bolševikiniai bosai) net kontaktuoti draudžiama.

Andropovo agentai iš Maskvos pasipylė po visą bolševikinę imperiją: nuo Kauno iki Novosibirsko, iškratydami įtartinųjų butus, areštuodami opozicijos veikėjus. Vien Ukrainoje šiomet

ti iš prezidento Nixono. Patarimas gal ir geras, bet vargiai priimtinas abiem pusėm. Nixonas gali tikėti rinkimus laimėti daugiausiai dėl (Nukelta į 2 psl.)

esą suimta per 100 asmenų: "Gausus Ukrainos inteligentijos žinomų atstovų suėmimas -- rašo "Bėgamųjų įvykių kronika (pogrindžio laikraštis) -- grasinimai, terorizavimas, persekiojimai ir nuolatinės kratos primena nelemtuosius 1937 Stalino žiauriųjų valymų laikus".

Mus pasiekia žinios, kad ir Baltijos kraštuose: Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje pastaruoju metu yra sustiprėjusi KGB persekiojimų ir valymo veikla. Po R. Kalantos ir kitų lietuvių didvyriškų susideginimų protesto tikslais prieš bolševikinę priespaudą šimtai lietuvių atsidūrė enkavedistų tardymo kamerosose ir kalėjimuose. Taip pat ir Rygoje, ir Taline yra sustiprintas opozicijos persekiojimas ir naikinimas.

Jei rusų enkavedistams atrodo, kad dėl viešiosios opinijos nepatogu imtis griežtų priemonių, tada areštuotiems pasiūloma pasirinkti beprotnamį ar emigraciją. Taip buvo pasiūlyta su matematiku Jeseninu - Volpinu, žinomo rusų poeto J. Brodskio buvo konfiskuoti visi rankraščiai ir be piniginių atsargų išsiųstas į Vieną. Dailininkas Juris Titovas atsidūrė Romoje. Jo religinio turinio paveikslai Maskvos muitinės buvo papildyti sieros rūgštimi ir sužaloti. 62 m. dailininkas Romoje turės pradėti gyvenimą iš naujo...

Maskvos bosai nepasitiki ir komunistų partija. Jie įsakė 14,5 milijonų nariams sunėsti partijos knyguotes (centrinę, kur bus, be abejo, patikrintas partijos narių ištikimumas Brežneviui ir jo klikai. Tai rodo, kad sovietinėje Rusijoje, kaip ir Stalino laikais, nėra pasitikima net kompartijos nariais.

Tačiau opozicija bolševikiniam režimui, nežiūrint drakoniškai žiaurių priemonių, sov. Rusijoje auga ir plečiasi. Anot Maironio:

Nebeužtvenksi upės bėgimo,
Norint ji eiti sau pa-
mažu,
Nebsulaikysi naujo
kilimo,
Nors ji pasveikint
tau ir baisu...

Tai buvo Maironio taikinta carų režimo griuvimui išpranašauti, bet ši pranašystė tinka ir bolševikinio režimo priespaudos žlugimui numatyti. Nebeužtvenks jokiomis NKVD represalijomis bekylandio pavergtų tautų sąjūdžio išsilaisvin-ti iš bolševikinės Rusijos vergijos net ir Maskvos tironiški bosai. Bolševikų pavergta anksčiau ar vėliau vis tiek prisikels mūsų tėvynė!

M. Sargenis

Australiją palikus

BALI - ŽEMĖS ROJUS

ANTANAS LAUKAITIS

Savo artimųjų ir draugų išlydėtas, liepos 17 dieną palikau Australijos krantus, išskrisdamas ilgai penkių mėnesių pasaulinę kelionę, todėl kuri laiką ir mano skyrius pakeis savo pavadinimą ir savo turinį nes tai bus išpūdziai iš įvairių pasaulio valstybių, esančių 4-se pasaulio kontinentuose.

Puikus Indonezijos bendrovės Garuda, kas jų kalboje reiškia jū tautinį paukštį, panašų ierelį ir gyvenantį aukštai kalnuose, lėktuvas šešių valandų laikotarpyje, padaręs netoli 3000 mylių, nusileido kurortinėje Indonezijos saloje Bali. Tai yra vadinamas "Pacifiko Rojus".

Kaip ir visa Indonezija ir jos paskiros salos turi gilią ir įdomią savo istoriją. Legenda sako, kad senovėje ši sala buvo sujungta kartu su didžiule Javos sala ir vienas Javos karalius išvaręs savo neklaužadąsūnų, liepė eiti link Bali pusės ir kai tas dingo jam iš akių, tai jis rankos mostu atskyrė šį žemės plotą, užleisdamas vandeniu. Sala yra viena iš mažiausių Indonezijos salynų, turinti, 2.095 kvadratinę mylių. Saloje yra keletas kalnų, apie kuriuos taip pat yra nemažai mitologinių pasakojimų. Saloje gyvena apie 2,5 milijono gyventojų, kurių gyvenimas yra gana varginas, nes yra nemažas trūkumas bėgančio vandens. Kaip ir visi kiti indoneziečiai, vietiniai gyventojai yra Malajų ir Polynėzijos rasių mišinys. Baliniečiai yra labai religingi žmonės ir yra vieni iš tų retų žmonių, kurie visą savo dėmesį kreipia ne į vandenį, bet į kalnus ir iš ten tekančios upės jiems yra šventos nes jų ištikinimu ir dievai gyvena kalnuose.

Šiuo metu dar ši sala yra nesukomercinta, nors bijomasi, kad smarkiai plaukiantis amerikiečių, japonų ir australų kapitalas ją labai greitai ir sukomercins.

Važiuojant iš aerodromo į Bali Beach Hotel, kuris stovi ant pat jūros kranto, yra labai moderniškas, oro vėsinamas, teko mažuose kaimeliuose matyti šimtus visokiausio amžiaus moterų, nešančių sunkius didelius pintus krepšius ant savo galvos, kai tuo tarpu vyrai, daugiau jaunesni, visur važinėjo dviračiais. O tų dviračių, mažų vežimėlių, traukiamų arkliukais, dar gyvenime tiek daug nesu matęs, tūkstančių tūkstančiai ir mūsų hotelio mašinos šoferis beveik visą laiką spaudė signalą.

Vietnamo....

(Atkelta iš 1 psl.)

per paskutinį metų ketvirtį labai pagerėjusios ūkinės būklės ir savo užsienio politikos. McGovernui Vietnamo karas tuo atveju, lieka paskutiniu jaudinančiu arkliuku.

Bevaikščiojant po kaimelius matėsi gana nemažas skurdas, nuogos moterys besimaudančios ir vaikus beprausdamos gana purvina upelių vandeniu, kai daugiausiai vyresnio amžiaus žmonės gana sunkiai dirbo vandens apsemtuose ryžių laukuose.

Vietiniai gyventojai pasižymi savo tautiniu menu, kur jų paveiksluose medžiai tampa šventomis fantastinių paukščių ir beždžionių, kai vaizduojamos naktys yra pakvietimas paslaptinių dvasių ceremoniniams festivaliams. Jų ruošiami religiniai festivaliai, su jų fantastiniais šokiais ir nepaprastai gražiais drabužiais yra kažkas nepaprasto. Jų primityvūs šokiai ir erotiški medžio drožiniai bei paveikslai, bijomasi, kad gali turistų būti išnaudojama pornografiniams tikslams, ko vietiniai gyventojai nežino ir viskas tas pas juos yra tik religinis, primityvus gyvenimo formų išreiškimas.

Vestis ir sukurti šeimą čia yra labai populiaria, nes sakoma jei vyras yra viengungis, tai po mirties jis visą gyvenimą turės išmatomis maitinti varnas ir dirbti moteriškus darbus, kai moteris likusi viengungė, bus čiulpiama didžiulių kirmėlių. Skyrybos kaimuose yra ir labai lengvos. Vyras tik turi pranešti savo kaimo vyresniajam, kad jis vedybas pabaigė ir moteris turi tada grįžti pas savo tėvus, kai vaikus turi auginti vyro šeima. Vyras gali turėti ir kelias žmonas, nors visuomet pirmoji yra šeimos galva.

Saloje yra priskaitoma virš 1000 šventovių, esančių prie namų, viešų mokyklų, kur visi maudosi nuogi ir kurios yra paskirtos ežerų ir upių dvasioms. Šiose didesnėse šventovėse vyksta dažni festivaliai, tarp kitko ir labai populiarios gaidžių kautynės.

Pirmąjį vakarą mūsų hotelio puikiam kieme vyko irgi didžiulis festivalis. Neklysiu pasakydamas, kad buvo tur būt nemažiau 200 skirtingų šaltų, karštų, vietinių ir europietiškių valgių, įvairiausių saldumynų ir dar niekada iki šiol nematyty man vietinių vaisių. Po tokios vakarienės sekė vietiniai šokiai, palydint jų tautinei muzikai, kas būtų kaip plaktukais mušama cimbalai, palydint būbnams. Vaizdas labai gražus ir išpūdingas.

Šiandien apžiūrėjau jų menininkų galerijas, medžio drožinėjimo dirbtuves, ir visokiausią aukso, sidabro ir paprastų metalų papuošalų dirbimo vietas. Tas viskas daroma turistams, nes Bali sala į Indonezijos valstybės išdą atneša gana nemažas pajamas.

Be savo meno šioje saloje galima rasti labai puikių iš akmens iškalėtų skulptūrų ir vietinės architektūrinės statybos, ypač šventovių statyboje.

Salos gyventojai yra labai draugiški, malonūs visuomet nori turistui padėti. Vyras ir ypač moteris, yra gražūs, gracingi. Bali sala yra tikra poilsio vieta, nesugadinta dar vakarietiško biznieriškų įtakų.

Salos gyventojai yra labai draugiški, malonūs visuomet nori turistui padėti. Vyras ir ypač moteris, yra gražūs, gracingi. Bali sala yra tikra poilsio vieta, nesugadinta dar vakarietiško biznieriškų įtakų.

Salos gyventojai yra labai draugiški, malonūs visuomet nori turistui padėti. Vyras ir ypač moteris, yra gražūs, gracingi. Bali sala yra tikra poilsio vieta, nesugadinta dar vakarietiško biznieriškų įtakų.

Seniausia Naujojo Anglijoje lietuviška radijo programa, vadovaujama p. Minkų rugpūčio 13 Romuvos parke, Brokton, Mass, rengia 38 metų pikniką. Programa prasidės 4 v. p.p. Dalyvaus Worcesterio tautinių šokių grupė "Spindulys", vadovaujama Laimos Pauliukonytės, Steponas ir Valentina Minkai visus maloniai kviečia į pikniką atsilankyti.

laiškai Dirvai

Malonus p. Redaktorium:

Prašau patalpinti artimiausiam Dirvos numeryje šį mano pareiškimą.

Negalima tyliai priimti Dirvos tam tikrą tendenciją, liečiančią jaunimą ir reikia atsakyti į vieną neatleistą priekaištą.

Aš pats buvau atsakingas už žinias kurios buvo tiekiamos amerikiečių spaudai iš PLJK Studijų Dienų, tad jaučiu pareigą ir prabilti.

Kaibu apie straipsnį "Klauda ar tendencija?" (Dirva, liepos 31 d, kur (pr) primeta galimą "piktybinę tendenciją" "press release" iš Kent State Universiteto žinių agentūros.

1. Tas tariamas pasisakymas dėl "neutralumo" buvo korespondento klaidingai supastas ir jį tą žinojote prieš spausdinant šį straipsnį. Vienas agentūros pareigūnas per pasikalbėjimą su Augustinu Idzeliu (pasi)kalbėjimas tęsėsi apie valandą laiko) pats tą sakinį "our emphasis will be one of neutrality" parašė. Idzelis pats to visai neskakė. Tonas buvo visai kitoks.

Aš pats ten buvau ir stebėjau kai pareigūnas dar užrašė. Jis tą sakinį, ir pareiškimą apie "15-tąją Respubliką", matomai, vėliau išrašė, duodamas -- man atrodo netyčia, nežinodamas -- visai iškreiptą toną tam "interview".

2. Sekančią dieną, kai sužinojome ką tas pareigūnas spaudai pateikė, aš su kitu susirūpinusiu žmogum nuėjome į agentūrą ir reikalavome pataisymo, ką jie mieliai padarė. Deja, jie to pataisymo Dirvai nepasituntė.

Bet ne čia problema. Problema yra Dirvos straipsnis apie šį "press release", nes Dirva šia padėti žinojo.

Kai sužinojome, kad jį ruošė priekaištauti, Dr. Viktoras Stankus, uždusęs, susijaudinęs, specialiai pas jus nuvažiavo į namus paaiškinti asmeniškai, kad tas neutralumo pasisakymas buvo agentūros klaida, kurią jie pataisė.

Bet ne, jums to neužteko; gi galėjot labai lengvai tą straipsnį

Salos gyventojai yra labai draugiški, malonūs visuomet nori turistui padėti. Vyras ir ypač moteris, yra gražūs, gracingi. Bali sala yra tikra poilsio vieta, nesugadinta dar vakarietiško biznieriškų įtakų.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

MAINTENANCE MILLWRIGHT

Experienced in all around factory repair, both electrical and mechanical, including 440 volt. Excellent starting rate. Opportunity for progression. Excellent fringe benefits.

TENNA CORP.

26420 Lakeland Blvd., Euclid, O. or call for interview, 475-1400

CENTERLESS GRINDER WORKING FOREMAN

Challenging position for a competent production foreman. Must be capable of setting up and operating high production new grinders, ordering supplies and directing co-workers.

TENNA CORP.

19201 Cranwood Parkway Warrensville Hts., O. Personnel Office 475-1400

DRIVERS OVER THE ROAD

Minimum 3 years experience over the road or with Heavy Duty Semis.

Must be at least 25 years of age, able to pass DOT. physical and have excellent driving record.

Apply in person 9 a.m. to 2 p.m.

FAYGO BEVERAGES INC.

3579 Gratiot Ave. Detroit, Mich. 48207

Or phone 313-925-1600 for application forms. An Equal Opportunity Employer

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekančiais vandenimis kainuoja tarp 45 dol. ir 60 dol. savaitei dviems asmenims. Šeimyniška nuotaika, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari nuo gegužės pabaigos iki rugsėjo pabaigos.

Galite apsidrausti nuo lietingo oro

Eugenija ir Jonas Jasinskai
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave.,
Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221
Area Code 609

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

LIEPOS 28-toji

Prieš pusę šimtmečio, 1922 metų liepos 28 dieną, Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino de jure Lietuvą, Estiją ir Latviją.

Apie šio didžios svarbos trims Baltijos tautoms akto motyvus Valstybės Departamento paskelbtame pareiškime buvo pasakyta, kad

Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės yra svarbiųjų Europos valstybių pripažintos de jure arba de facto ir užmezgusios sutartis santykius su savo kaimynais;

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė, suteikdama joms pripažinimą iš savo pusės, priima dėmesin, kad šios vyriausybės faktinai egzistuoja pažymėtinai ilgą laiką ir sėkmingai išlaiko savo sienose politinį ir ekonominį pastovumą;

Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės yra savo tautų pastatytos ir remiamos.

Tokių būdu Amerikos vyriausybės suteiktas pripažinimas buvo pagrįstas vyriausiai šiais elementais: trijų Baltijos tautų įvykdyta apsisprendimo teise, jų valstybių pastovumu tiek vidaus, tiek užsienio politikoje ir tuo faktu, kad jų vyriausybės atstovavo žmonių valiai.

Amerikos nutarimas pripažinti de jure Baltijos Valstybes turėjo mums didelės teisinės bei politinės reikšmės. Dabar, praėjus 50 metų ir Baltijos Valstybėms esant sovietų okupacijoje, jis tebėra galioje ir tuo įgyja dar ir pirmąją moralinės reikšmės.

Sovietams išiveržus į Lietuvą, Estiją ir Latviją Amerika iš karto pasmerkė viešai bei formaliai šį smurtą ir atsisakė pripažinti jo padarinius.

Todėl 1922 metų liepos 28 dienos sukaktis sudaro ypatingą progą dėkingai atžymėti didžiosios demokratijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, pastovų palankumą lietuvių tautai, kurios apsisprendimas būti nepriklausomai tebegalioja dabar, kaip galiojo prieš 50 metų.

Galop, šia proga taip pat prisimintina, kad Lietuvos valstybės pripažinimui gauti svarbų vaidmenį turėjo Amerikos lietuvių visuomenė, kuri dabar lygiu pasiryžimu kartu su visais užsienio lietuvišiais gina Lietuvos teisę į nepriklausomybės atstatymą.

Stasys Lozoraitis,
Lietuvos Diplomatinijos Šešas

Prisimena Simą Kudirką

Guidepost yra kišeni-
nio dydžio mėnesinukas,
leidžiamas praktiškai
ir, kartu, idealistiniams
tikslui: padėti rasti gyve-
nimo tikslą. Dalinai mė-
nesinukas remiamas reli-
giniais (be tikybų skirtu
mo) aspektais. Leidinio
adresas: 3 W, 29 St. New
York, N.Y. 10001.

Liepos laidoje pirmuo-
ju žurnalo skaitiniu eina
Sergejus Kurdakovo pa-
sakojimas "Pabėgimas į
laisvę".

Jaunas rusas žvejys
Sergejus Kurdakovas dir-
bo radistu žvejybos laive
Kolivan. Iš to laivo jis pa-
bėgo Kanadon, naktį nu-
plaukęs į krantą. Išvargu-
sį jį rado ant kranto uolų.
Jam suteikt politinio pa-
bėgėlio teisės. Dabar jis
gyvena Kanadoje, gavęs
darbą prie vienos religi-
nės organizacijos.

Mums ypatingai idom-
u žinoti iš jo ilgoko pa-
sakojo apie religijos
persekiojimus Rusijoje
(Gal būtų šitaip persekio-
ja tikinčiuosius ir ok. Lie-
tuvoje).

Kurdakovo tėvą nužudė
politinių "čistų" metu.
Jo motina anksti mirė.
Sergejus buvo auginamas
valdžios prielgaudoje. Jį
augino būti kovojančiu be-

dieviu. Devyniolikos me-
tų būdamas jis įstojo į So-
vietinę jūrų akademiją.
Jis buvo komjaunuolis.
Augo Sibire, gyveno No-
vosibirske ir Vladivos-
toke. Buvo geras sporti-
ninkas plaukikas, kas
jam talkino perplaukti jū-
ros bangas, siekiant lais-
vės.

Stiprieji komjaunuoi-
liai buvo verčiami tram-
dyti slaptuosius tikinčių-
jų susirinkimus. Ginkluoti
lazdomis komjau-
nuoliai išiverždavo į slap-
tus tikinčiųjų susirinki-
mus, mušdavo žmones,
draskė pamaldų knygas,
maldaknyges, terorizavo
senus ir jaunus. Tai buvo
sistema. Iš pasakojimo
atrodo, kad tikintieji yra
žmonės, kurie stovi už
įstatymo ribos. Nelygi-
nanti tokie buvo žydai na-
cių siautėjimo laikais.
Mušti ir žaloti tikinčiuo-
sius buvo brutalus, sadis-
tiškas komjaunuolių
"sportas".

Seni vyrai buvo muša-
mi lazdomis, moterys,
sugriebus už plaukų, iš-
metamos lauk iš pamal-
dų patalpos. Tuos puoli-
mus sekė bylos už "nele-
galius susirinkimus".
Šitokioje aplinkoje Ser-
gejus ėmė suprasti, kad

RAGANŲ MEDŽIOKLĖ BOLŠEVIKINIAME AKLIGATVYJE

Pasiekiančios žinios
iš ok. Lietuvos rodo, kad
imama plačia burna kal-
bėti apie "ideologinio dar-
bo uždavinius" artėjant
Sovietinės valstybės įkū-
rimo penkiasdešimtme-
čiui. Instrukcijos šliau-
žia iš Maskvos, o Lietu-
vos kompartijos centro
komitetas tas instrukci-
jas savaip suvirškina ir
taiko ok. Lietuvos gyve-
nimo specifikai.

Liepos 3 d. vienas iš
atsidavusių renegatų,
kompartijos centro komi-
teto sekretorius A. Bar-
kauskas viešai prabilo
parengties reikalu ir pa-
bėrė žmonės krušą nu-
siskundimų ir grasini-
mų.

Ilgesnėje apžvalgoje
paminime jo kalbą, užė-
musią bolševikinėje spau-
doje ištisas laikraštines
paklodes.

Barkauskas pareiškė
pasitenkinimą surengus
Vilniuje ir Kaune miš-
rius su kitataučiais ren-
ginius. Šiuose renginiuo-
se, kartu su lietuviais da-
lyvavo azerbeidžanai, gu-
dai, estai, rusai, armė-
nai, ukrainai, moldavai.
Vilnius ir Kaunas buvo
pilni svečių iš "draugiš-
kų" respublikų. Tai buvo
draugystės per meną ma-

kaž kokia kita ir jam vis
nežinoma idėja suteikia
tikintiesiems jėgų ir iš-
termės. Čia pasikartojo
žiaurių Nerono laikų
krikščioniškų katakombų
istorijos. Pradėjęs ati-
džiau stebėti tikinčiųjų
persekiojimą ir jų pasy-
vius, bet atkaklius laiky-
senos motyvus, Sergė-
jus, nejučiomis, pradėjo
tikėti Dievu.

Įtikėjimas Dievu pa-
skatino jį galvoti apie pa-
bėgimą iš Sovietų ateis-
tinės valstybės į kraštą,
kur "respektuojamas ti-
kėjimas..."

Laivas plaukiojo Ra-
miajame Vandenyne, vis
išilgai Amerikos krantų,
išgriebdamas čia žuvis
net Kalifornijos pakrantė-
se. Mintis pabėgti į lais-
vąjį kraštą vis stiprėjo,
Sergėjaus Kurdakovo są-
monėje. Tačiau... jis pa-
sakoja:

-- Vieną šaltą, miglo-
tą balandžio rytą stovė-
jau aš prie laivo Kolivan
turėklų. Mūsų laivas bu-
vo išplaukęs iš Petropav-
lovsko uosto. Per šešis
mėnesius mes žvejojome
Ramiajame vandenyne,
nuo Beringo jūros iki Ha-
vajų, iki pat Kalifornijos.
Vieną naktį ties Los An-
geles miestu aš rimtai
galvojau apie laivą,
bet naujiena apie lietuvių
jūreivį, kuris išsoko iš
sovietinio laivo tikrai
tam, kad būtų amerikie-
nės pakrantės tarnybos
grąžintas atgal, labai vei-
kė mus visus.

Ta pasakojimo nuotrū-
pa byloja, kad brutalus
Vigilanto ir Valstybės De-
partamento elgesys su Si-
mu Kudirka, gerai žino-
mas bet kuriam sovieti-
niam jūreiviui. Tai bau-
gina nelaiminguosius ryž-
tis turėti bet kuri sąlyti
su Amerikos pareigū-
nais! Kokia gi gėda kraš-
tui, kuris New Yorko
uoste didžiujosi Lais-
vės statula! Kurdakovas
pabėgo į Kanadą. Jis lais-
vas!

nifestacija. Čia koncer-
tavo Moisejevo ansamb-
lis, Maskvos mažasis te-
atras, Ukrainos "baletas
ant ledo", poetai armė-
nai...

Visi šie renginiai bu-
vo, Barkausko nuomone,
"daugianacionalinio tary-
binio meno šventės". Šie
renginiai, pagal jį, "skir-
ti internacionalinio auk-
lėjimo klausimams" ir
dėlto stiprėjanti "inter-
nacionalinė draugystė",
tvirtėja "komunistinio
darbo žmonių auklėjimo
komponentai".

Barkauskas iki dausų ke-
lia "tarybinio interna-
cionalizmo" palaimą,
nes, esą, "internacionaliz-
mas įveikia praeities
atgyvenas, visokias na-
cionalizmo atplaisas".

Šis bolševikinis dė-
mesys tarptautinio pobū-
džio renginiams turi sa-
vo liguistapamušalą. Tai
tam tikras "atkirtis" ne-
seniai vykusioms ria-
šėms Kaune. Bolševiki-
niam pareigūnui tuoj pat
vaidenasi "praeities at-
plaisų" šmėklos. Tai,
kartu niekšinga pastan-
ga parodyti lietuviams,
kad jie nėra savo kraš-
to šeimininkai. Jų rengi-
nius organizuoja Mask-
va. Į lietuvių stadijonus
ir scenas plačia srovė
plūsta bolševikinės val-
stybės svečiai. Ir taip, vos
besilaiką su savo bailia
lietuvių Vilniaus lietu-
viai šiomis sovietinių tau-
tų antplūdžio dienomis
buvo paskandinti kitatau-
čių potvynyje. Stadijone
ir scenoje lietuviai turė-
jo užleisti vietą tiems
"svečiams", kuriuos pa-
gal savo tautinio geno-
cido planą, čion atstūmė
Maskva.

Masiniai kitataučių
renginiai ok. Lietuvos
miestuose yra kultūrinis
lietuvių genocidas. Suma-
nymas paremtas Mask-
vos diktatu, ne laisva lie-
tuvių menininkų ir kultū-
rininkų iniciatyva.

Barkauskas perjungė
bėgius į jam ypač opų rū-
pestį. Tai, aišku, Kauno
riausių temos. Jis sten-
gėsi vardu nepavadinoti jo
susirūpinimo objektą,
bet sunkias savo kanuo-
les nukreipė į... "nacio-
nalizmo atmainas", ku-
rios įvairiose formose
iki šiol išliko žmonėse!

Jau dvidešimt septy-
neri metai prabėgo nuo
Raudonosios armijos iš-
veržimo į Lietuvos teri-
toriją. Jau dvidešimt septy-
neri metai lietuviai tau-
ta tramdoma, žudoma,
tremiama, dresiruojama,
vis su tikslu sukurti
"naują sovietinį žmo-
gų". Su šitos utopijos vė-
liavomis bolševikai pa-
darė nesuskaičiuojamus
nuostolius lietuvių tautos
būdui, materialiniams
turtams, dora ir mora-
lei. Prieauginti pulkai
bendradarbių, išnaikinti
pulkai neklusniųjų.

Tačiau, štai, Barkaus-
kui tenka gvoiltu šaukti ko-
von prieš... "nacionaliz-
mo atmainas", prieš
"praeities palikimo iš-
saugojimą", prieš "koke-
tavimą su religija",
prieš "spekuliaciją mei-
le gimtam kraštui". Bar-
kauskas norėtų panaikinti
"provinciališką pagyru-
mą", "buržuazinę ideo-
logiją", "nesavikritišką
nuotaiką".

Iš kur ta bolševikinė

žargoninė abrakadabra?
Kas gresia bolševikinei
santvarkai, tvirtai išlai-
komai raudonarmiečių
durtuvais ir čekistų naga-
nais?

Barkauskas nurodo:
tai "emigrantinės nuotai-
kos". Mat, "nacionaliz-
mas užsideda skirtingus
rūbus", veisiasi žmonių
tarpe. Jis apspoko konkre-
tumą. Neįvardino lais-
vojo lietuviško užsienio,
bet ši kalbos dalis buvo
skirta tai lietuviškai iš-
eivijai, kurią bolševikai,
žūt būt, stengiasi išrauti
su šaknimis.

Antras "blogio" šaltis
yra "bažnyčia ir kul-
to tarnai". Puolęs šiuos
bolševikinio režimo kan-
kinius, Barkauskas iš
karto nušlavė visas emi-
grantų abejones, ar ret-
karčiais užsienin siunčia-
mieji dvasiškai, kurie
čia tvirtino, kad bolševi-
kijoje bažnyčia neperse-
kiojama, yra melagiai ir
bolševikiniai agentai.
Barkauskas skundėsi kul-
to tarnų veiksmais ir ska-
tino kovoti su jais. "Va-
tikano veikla pagyvėjo",
skelbė Barkauskas "ir
pagyvėjo reakcingai nu-
siteikusi katalikų dvasi-
ninkijos dalis". Savaimė
aišku, kad "reakcingai
nenusiteikusi dvasininki-
jos dalis" neatstovauja
katalikų bažnyčiai ok.
Lietuvoje. Ši "dalis" yra
režimo klapčiukė.

Barkauskas ragino su-
aktyvinti kovą su bažny-
čia. Kulto įstatymo para-
grafus jis aiškina tiktai
valstybės naudai. Katali-
kų bažnyčia, bolševiki-
nio kalbėtojo tvirtinimu,
yra pasiskyrusi impe-
rialistinei propagandai.

Kaip gi gintis, kada
aplink tiek "priešų"?
Barkauskas bandė at-
rasti, į ką apeliuoti. Vi-
sų pirma pagalba turi
ateiti iš "kūrybinės in-
teligentijos"? Kas tai
per visuomenės klasė?
Kodėl ši visuomenės da-
lis staiga iškilo pirmoji
ne darbininkija, ne žem-
dirbija, ne pirminės par-
tinės organizacijos?

"Kūrybinė inteligenti-
ja" yra visuomenės da-
lis, kurią norima užanga-
žuoti politinei propagan-
dai pridengti dailės ar
meno skraiste. Tai, nely-
ginant, senieji "sielos in-
žinieriai" iš Stalino
eros. Tai menininkai, ku-
rie pajungti grubiai agi-
taciniai misijai.

Jiems Barkauskas no-
ri grąžinti Kirovo die-
nas. Tada už neklusnu-
mą partinei dogmai meni-
ninkus naikino čekos po-
žemiuose. Dabar Bar-
kauskas meta daug sa-
kančias užuominas. "Mū-
sų literatūra ir menas
dar pilnutiniai neįvykdė
tų reikalavimų, kuriuos
iškėlė partijos XXIV su-
važiavimas", išpėjo Bar-
kauskas. "Atskiri litera-
tūros ir meno meistrai
savo kūrybiniuose ieško
jimuose neišvengia vien-
pusiškumo, vis dar per-
nelyg dažnai nukrypsta
vien tik į formos sferą"
Pasak Barkauską meni-
ninkai didžiai nusideda,
nes "dalinai šiuolaikinių
novelių ir eilėraščių, gra-
fikos ir tapybos darbų,
muzikos kūrinių ir teat-
rų spektaklių vis dar bū-
dingas problematikos ma-
žareikšmiškumas, patai-
kavimas miesčioniškam
skoniui ir pigios 'mados'
vaikymasis".

Barkauskas išvardino
išsireiškiamais išradin-
gus kaltinimus "patriar-
chalinio kaimo idealizavi-
mo tendencijos", "sieki-
mas senas moralines mor-
mas priešpastatyti šiuo-
laikinei civilizacijai", bū-
dingos subjektyvistinės
nusivylimo nuotaikos",
"pesimizmas", "netikėji-
mas socialiniu bei mora-
liniu žmogaus progresu-
s".

Iš kaltinimų atrodo,
kad Barkauskas kalbėjo
apie nūdienę užsienio lite-
ratūrą, kur pulsuoja di-
džių modernių egzis-
tencialistų nuotaikos. Ar-
ba tokia yra literatūra
krašte, kur dvidešimt
septyneri metai žiauri
prievarata ragina, moki-
na, baudžia neiškrypti iš
partiniai - propagandinio
takelio? Ar bergždžiai
veikia Maskvoje literatū-
ros institutas M. Gorkio
vardu, kuriame daug dva-
siniai suluošintų lietuvių
literatų lankė indoktrina
cinius kursus?

Ir kas gi tos "raga-
nos", kurias Barkaus-
kas, žūt būt, pasiryžo pa-
šalinti iš "komunizmo
statybos" vieškelio?
(Bus daugiau)

DRIVERS

Qualified to run on company
equipment
also

TRUCK CONTRACTORS

48-State operation, two qualified driv-
ers, '69 or newer cab over twin screw
diesel tractors. Pay 75 pct. Weekly
settlements. Van type trailers fur-
nished. Contractors earning up to
\$55,000 to \$65,000 annually. Contact
MIDWESTERN EXPRESS, INC., Ft.
Scott, Kansas, (316) 223-2866.
(53-62)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS

VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUG-
SĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsūkymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS
— AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS.
02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir
didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką
pajūrio vilą.

Į Tautinių Šokių Šventę sugrįžtant... (5)

Banketas tautinių šokių grupių vadovams pagerbti

Gražioji, didingoji Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventė baigėsi. Nuaidi griausmingi, amfiteatrą sudrebinę, plojimai, kaip nuoširdi lietuvių padėka tiems, kurie supynė gražių tautinių šokių pynę, tiems, kurie ištisus metus be atvangos šoko... šoko..., kad šiandien jų darbu gėrėtusi dešimtys tūkstančių laisvojo pasaulio lietuvių ir aukštieji, garbingieji Amerikos žmonės.

Nutilo maršų garsai. Iš amfiteatro salės išžygiavo vėliavos, šokėjų grupės ir publika, nuo skruosto nubraukusi džiaugsmo ir vilties asarą ir širdyje išsinešusi šios šventės neužmirštamą grožį.

Tūkstančiai išskubėjo į namus. Iš kitur atvokę -- lankyti pažįstamų, artimųjų. Bet du tūkstančiai trys šimtai, kaip teigia komiteto pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, pasilieka amfiteatre ir valandėlę laukia banketo, skirto tautinių šokių grupių vadovams ir mokytojams pagerbti.

Erdvioje salėje vikriai sukasi, labai susirūpinusi banketo rengimo komisijos pirmininkė Sofija Dziugienė. Šiaip labai miela ir simpatinga. Ji banketo rūpesčiais gyveno ne vieną dieną ir naktį. Gi jai talkon su visa širdimi atskubėjo narės: Stefanija Lažauskienė, Rūta Grauzinienė, Elzė Diminskienė, Janas Damijonaitienė ir jaunų mergaičių būrelis. Tai nemažas darbas, o kiek reikėjo išklausti pageidavimų, pamokymų ir pabarimų. Bet šiandien banketo salėje vyrauja tvarka ir kiekvienas erdvioje salėje lengvai suranda savo vietas.

Prieš vakarienę šnekučiuojasi būreliai pažįstamų. Liežuviui pavilgyti stovime eilutėn. Kokteilis ne veltui, o geros kainos. Kai kas suraukia kaktą. Salė perdidelė, užesys, tik mažyčiuose būreliuose teusimezga kalba, bet, anot mano kolegos Alfonso Nako, netenkame jaukumo, šiltesnės aplinkos.

JURGIS JANUŠAITIS

Vakaras skirtas darbštiesiems šokių grupių vadovams ir mokytojams pagerbti! O jie neišskirti iš masės, sėdi kiekvienas išimaisęs į minią.

negreit išseks. Gimsta naujos tautinių šokių grupės, o joms vadovauja jauni, praėjusią vasarą kursus baigę, mokytojai.

Šventės komiteto pirmininkui dr. Leonui

Sofija Dziugienė, banketo rengimo komiteto pirmininkė.

Tai demokratiška -- pagalvojome. Bet laikas pastebėjo, kad mokytojams būtų tikęs išskirtinas dėmesys.

Banketą pradeda pati vyriausioji banketo rengėja -- komisijos pirmininkė Sofija Dziugienė. Ji sveikina svečius, kviečia dar valandėlę pasigėrėti šventės nuotaikomis ir drauge pabuvoti su tais, kurie atidavė didžiąją duoklę, kad šventė būtų miela ir brangi.

Maldą sukalba vyskupas Antanas Deksnys. Kukli, bet skoninga vakarienė. Kaip paprastai ji patiekama paskubomis. Po užkandos, Lietuvos general. konsulė Juzė Daužvardienė sveikina tautinių šokių grupių vadovus, mokytojus ir gražų jaunimą, atidavusį lietuvių kultūrai savo duoklę. Džiaugiasi šventės sekmė, su dėkingumu vertina šventės ruošėjų darbą ir kviečia jaunimą tęsti vyresniųjų pradėtą gražų darbą atskubančių metų grandinėje.

Šiandien drauge su mumis šventės kaltininkai -- mieli vadovai ir mokytojai. Jų gražus būrys. Net miela, Juk augame, stiprėjame ir lietuvių vybės versmė, atrodo,

Kriaučeliūnui komiteto nariai įteikia kuklų adresą ir dovanėlę. Tautinių šokių šventės dirigentui jaunam muzikui Alvydui Vasaičiui, sekminagai išlaikysiam dideli egzaminą, junginio choro choristai įteikia didelį, gražų koplytstulpį.

Pagalvau pagerbiama vadovai ir mokytojai. Sofija Dziugienė kviečia pavardėmis, o dr. Leonas Kriaučeliūnas kiekvienam vadovui, vadovei, mokytojui, paspausdamas ranką, ar pabučiuodamas įteikė po kuklią net sakyčiau per kuklią, dovanėlę. Ar jas gavę laimingi? -- tepasisako patys.

Paskutinis kalba komiteto pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas. Kalba ypač jautriai tardamas, kad šis paskutinis žodis priklauso ir skiriamas Tau, brangusis mokytojau ir šokėjau. Ruošiant šią šventę, sako pirmininkas, gyvenome viltimi ir džiaugsmu, vildamiesi šventės sėkmės grožio ir didingumo. Jis ypač jautriai žodžiu iškelia tautinių šokių grupių vadovų, mokytojų ir šokėjų meilę savajai kultūrai, gražiam tautiniam šokiui ir deda viltis į šau-

nų jaunimą, kuris užtikrins išsilaikymą lietuviškojo gyvenimo plotmėje ir į gražią ateitį neš lietuviškosios kultūros žibintą. Ir šioje Tautinių šokių šventėje šokęs jaunimas gyvena ir dirba Tau, Tėvyne Lietuva. Iš jo išaugs nauji jauni tautinių šokių vadovai. Pirmininko paskutinį žodį svečiai palydi audringais plojimais ir jam sugieda Ilgiausių Metų.

Bankete svečiavosi PLB pirmininkas Stasys Barzdukas, Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas, Antrojo pasaulio lietuvių kongreso finansų komiteto pirmininkas dr. J. Kazickas, inž. V. V. Adamkus, ALT pirmininkas K. Bobelis, JAV LB CV pirmininkas Vytautas Volertas, ALTS pirmininkas Teodoras Blinstrubas, daug svečių iš kitų miestų bei kraštų ir gražus būrys jaunimo. Po to sekė šokiai: vyresniesiems banketo salėje, o jaunimui amfiteatre, kur vyko šventė.

Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventė, lyg gražus sapnas nuskuja praeitį, istoriją, palikdama lietuvių tautos kultūrinio gyvenimo kelyje giliai įmintas pėdas. Apie šią Tautinių šokių šventę kalbės ir pavergtos tėvynės vaikai, vildamiesi laisvės Lietuvai.

SPAUDOS DARBUOTOJŲ DIENA

Bendruomenės-Spaudos Radijo darbuotojų dienos, ruošiamos kasmet Tabor Farmoje, virto gražia tradicija. Joms pradžią davė šviesios atminties velionis Juozas Bačiūnas, būdamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku. Šią tradiciją puoselėja ir jo įpėdinis inž. Valdas Adamkus, sudarydamas palankias tokiame suvažiavime sąlygas. Šiais metais Bendruomenės-Spaudos ir Radijo dienas ruošia Lietuvių žurnalistų S-gos Centro Valdyba, susitarusi su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, rugsėjo mėn. 16-17 dienomis, Tabor Farmoje.

Rengėjai toms dienoms yra numatę ir programą. Ji buvo drauge su "Lietuvių žurnalistų" išsiuntinėta LŽ S-gos visiems nariams, spaudos žmonėms -- laikraščių redakcijoms, radijo darbuotojams, LB ir kitų veiksmų įvairioms institucijoms.

Programoje numatyta: aptarti lietuvių radijo valandėlių problemas, jaunosios žurnalistų kartos paruošimą, panagrinėti, kodėl mūsų jaunimas neskaito lietuviškos spaudos. Čia savo nuomones pareikš keli įvairaus amžiaus jaunuoliai.

Suvažiavimo pati plačiausia ir pagrindinė tema bus: Matydami dabartį -- žvelkime į ateitį. Tai šio suvažiavimo motto. Šioje temoje bus plačiai paliestos visos LB ir spaudos problemos, girtini, peiktini ir taisytini reikalai.

Taip pat viena iš įdomių temų bus: Mūsų spaudos įtaka okup. Lietuvai. Šeštadienio vakare numatoma plati spaudos konferencija su mūsų veiksmų atstovais. Čia visi atvirai galės kelti mūsų veiklą liečiančius klausimus.

Lietuvių žurnalistų sąjungos nariai, spaudos ben-

J. GRAUDA

Už bendradarbiavimą

„Gerb. „Kiaurapūti“! Kiek prisimenu. Tamtos kažkada savo skiltyse esate ne be užuominos pasisakę, jog ne visi Trakų ežerų pakrantėse išsidėstę ūkiniai bei buitiniai pastatai įgavo tą estetišką vaizdą, iki kurios mes priaugome. Mano nuomone, šioje srityje jau įvyko kai kurie teigiami poslinkiai. Apie tai galima spręsti ir iš šito neseniai iškilusio statinio Totoriškių ežero priegios. Jo abiejų komponentų bendras architektūrinis formų panašumas ir skirtinga paskirtis, sujungta į harmoningą visumą, šioje srityje yra sveikintinas poslinkis. Tą galite spręsti iš mano padarytos nuotraukos.“

A. K-as“.

Sovietiniuose leidiniuose Dirva kotiruojama kaip bendradarbiavimo priešininkė. Nežinia iš kur tokia idėja? Dirva nuolatos linksniuojama sovietinius leidinius, pateikia sovietinio gyvenimo faktus ir sovietinę buitinę specifiką.

Gal būtų gyvenant buržuazinės aplinkos poveikiuose trūksta tam tikro kryptingumo, nesuvokiamas sovietinis pilietiškumas bei pilietingumas, bet any way, faktų Dirva duoda daug. Tuo Dirva įrodo savo norą bendradarbiauti ir vis žvilgčioti per tvorą į sovietinį kiemą.

Štai ir dabar, pasinaudoję Šluotos (Nr. 7) žiūronais arba spaktyva, žvilgertėjom garbingai res-tauruotos Trakų pilies link. Norėdami teikti savo skaitytojams paguodžiančių naujienų iš tėvynės laukų, galvojome pradėti Trakų pilies vaizdo dėstymą Maironio baladės žodžiais:

Pelėsiais ir kerpe apaugus aukštai Trakų štai garbinga pilis!

Prie Totoriškių ežero pakrantės pamatėme naują praktiškos paskirties statinį, virš kurio išdidžiai, ežero vėjo gūsiuose plevesuoją raudonoji vėliava.

Vaizdas buvo naujas, moderniškas, ne kokia nors feodalinės epochos pilis. Vaizdas buvo parbloškiantis. Kokiais žodžiais aprašyti šį vaizdą?

Kad mūsų skaitytojai jautų istorinės vietos aprašymo patosą spontaniškai tarėme:

Be kerpių, pelėsių iškilus išdidžiai Sovietų štai statybos pilis!...

Mes visiškai pritariame Šluotos korespondento tvirtinimams, kad nuotraukoje pristatomoji pilis: komponentų bendras architektūrinis formų panašumas ir skirtinga paskirtis, sujungta į harmoningą visumą, šioje srityje yra sveikintinas poslinkis...

Mes pritariame... mes bendradarbiaujame, ir kodėl mus kaltina bendradarbiavimo noro stoka?

dradarbiai laukiami Tabor Farmoje jau penktadienį po pietų, rugsėjo mėn. 15 d. Tą vakarą spaudos žmonės aptars savo sąjungos ir savas problemas, bus nuoširdžiai ir atvirai išsikalbėta mums rūpimais klausimais.

Suvažiavimo oficialus atidarymas ir pirmoji konferencija rugsėjo 16 d., šeštadienį, 10 val. ryto. Čia turi būti suvažiavę LB ir spaudos žmonės. Suvažiavimas baigsis sekmadienį, rugsėjo mėn. 17 d. po pietų.

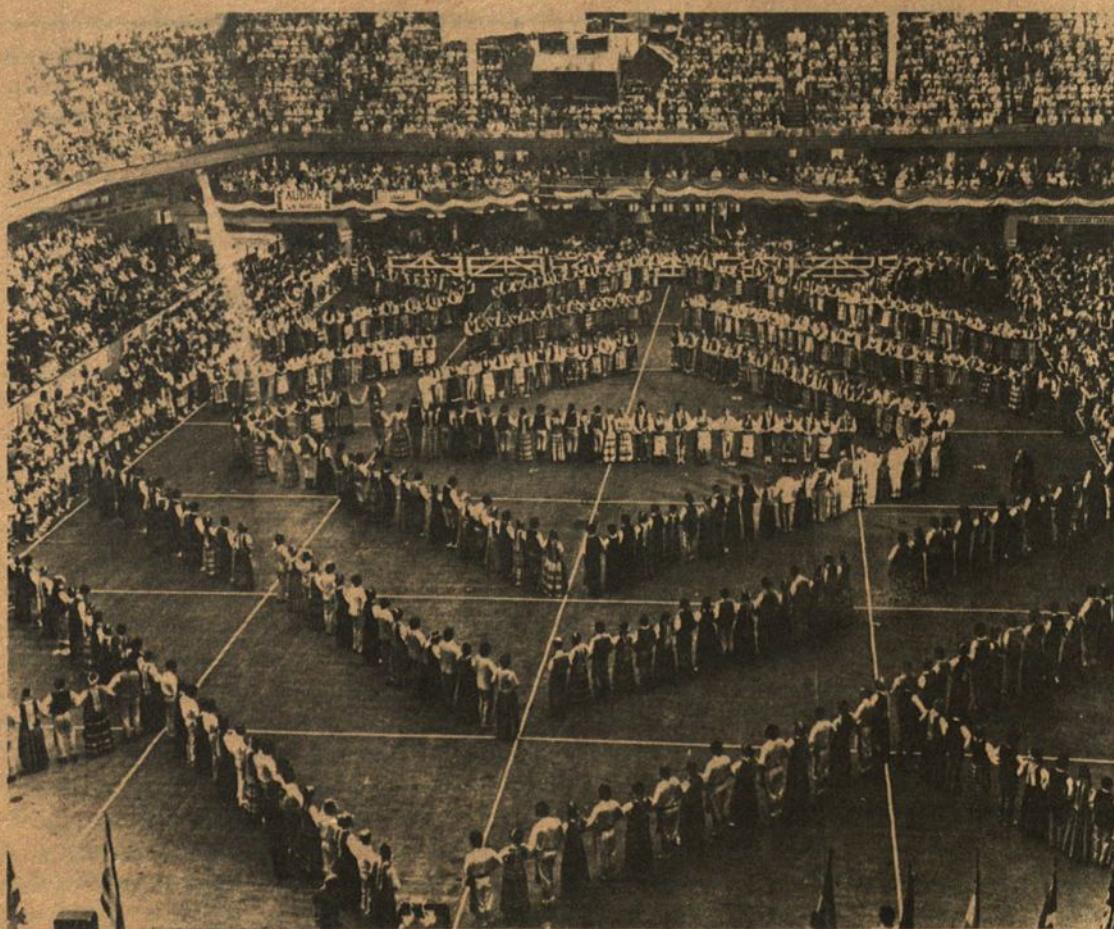
Lietuvių Bendruomenės ir Spaudos žmonės prašomi iš anksto apie dalyvavimą suvažiavime pranešti, registruojantis pas LŽS-gos išdininką Jurgį Janušaitį, adresu: 2534 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 737-3332. Mokstis: vienam asmeniui nuo penktadienio vakarienės iki sekmadienio pietų imtinai 26 dol. Nuo šeštadienio pietų iki sekmadienio pietų imtinai -- 16

dol. Į šią kainą įeina maitinimas ir nakvynė. Tad nedelskime, registruokimės dabar, gausiai dalyvaukime suvažiavime. Gera ir maloni proga gražiam pabendrai-mui ir problemų sprendimui.

J. Janušaitis

WANTED AT ONCE
HYDROTELL OPERATORS
Experienced, work on die cast dies, air conditioned shop, overtime and benefits.
CUYAHOGA INDUSTRIES
17920 S. Waterloo
216-481-3040 (58-64)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
STEEL RULE DIE MAKERS
Must have experience on rotary steel rule dies.
Salary \$9,000.00 to \$12,000.00 per year. Steady work for qualified men. Fringe benefits.
Write or call
JAMISON STEEL RULE DIE CO.
Box 447
Murfreesboro, Tenn. 37130
615-893-5234 (53-59)

13 tautinių šokių šventės

Z. Degučio nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

Rašytojas M. Vaitkus viename pobūvyje Chicagoje pasakoja savo gyvenimo įspūdžius Sonei Pipiraitei, sol. V. Kojelienei ir St. Gečui.

150 METŲ SUKAKTIS

LIETUVIŲ PERIODIKOS PRADININKAI

Jonas Pranas Palukaitis

... jau ir Lietuvi-
ninkams dvejose Kny-
geles tu "Nusidawi-
mu Dieva Karalys-
tėje" išdrukkawo-
tos, wienos Mete
1823, o antroses Me
te potam...

Tiek konkrečiai, juodu
ant balto, ir teturime.
Nėra išlikusio nė vieno
egzemplioriaus. Neži-
nia, kur leista, bet iš ei-
lės aplinkybių vedama:
Karaliaučiuje. Kas leido
ir redagavo? Vėl iš ap-
linkybių spėjama: Nata-
nas Fridrichas Oster-
meyer, evangelikų kuni-
gas.

Tokiais tik duomeni-
mis šiandien tegalime ap-
tarti lietuvių periodikos
pradininką -- Nusidawi-
mus Dievo Karalystėje.
Nė vienos tautos laikraš-
tija neturi istorijos, ly-
gios mūsiškei -- didin-
gos heroika ir kartu tra-
gika, bet... lygiu mastu
dar ir neišryškintos iš
praeities sutemų. 1932
metais nepriklausomo-
je Lietuvoje buvo plačiai
minėta šimto metų sukak-
tis nuo "pirmojo lietuviš-
ko laikraščio pasirody-
mo". Remtasi 1832 balan-
džio data, kada pasiro-
dė Nusidawimai apie
Ewangelijos Prasiplatini-
mą tarp Žydu ir Pagonų.
Tada mat dar nebuvo su-
rastas pirmasis to 82 me-
tusėjusio laikraščio nu-
meris, kuris aukščiausiai
kiamą citata kreipė dė-
mesį į pirmesnę leidi-
nį, save laikydamas jo
tęsinį. Jei praeitis ka-
ras nebūtų taip klaidiai
nusiaubęs Mažosios Lie-
tuvos, gal dar vieną die-
ną kurioje nors senoje so-
dyboje ar bažnytelėje bū-
tų susiradęs ir tos "kny-
gelės, išdruktos me-
te 1823" egzempliorius.
Dabar jau viltis labai
blanki.

Istorija panor, kad lie-
tuvių periodikos pradinin-
kas gimtų Lietuvos daly-
je, pavergtoje priešų, su
kuriais tauta šimtus me-
mainėsi, dangstėsi arba
skelbė tautiečio kovą ir
kerštą tautiečiui. Viskas
tai neišvengiamai įeina į
šių Vaitkus atsiminimų
tomą. Rėžia įgimtą žmo-
gui etiką neetišką prof.
Buinevičiaus poelgis
(psl. 149), šlykščiai at-
skamba sąžinėje Kipro
Petrausko talka okupan-
tui (psl. 71), su tautinių
išgamų kaukėmis žy-
giuoja visa grandinė ok.
Lietuvoje puikiai tarpu-
sių kultūrinių vertėjų su
Ludo Giros ir Mečiu Ged-
vilu avangarde...

Mykolas Vaitkus atvi-
ras. Tai esminė sąlyga jo
memuarų priimti ir su-
jais sutikti. Toje dėsty-
mo atvirybėje dažnai
dingsta memuarininko
subjektyvumas ir at-
skamba istorinė tiesa.

Veikalą išleido Nidos
klubo leidykla savo as-
tuoniasdešimt šeštuoju
numeriu.

tų turėjo kovoti dėl savo
gyvybės ar mirties. Nebu-
vo tai leidiny, skirtas vi-
siems lietuviams ar ap-
imam lietuvių reikalus.
Spėjant iš jo pasekėjų nuo-
taikų, gal jis nepasižymė-
jo ir stipria lietuviška
dvasia. Bet tai buvo pir-
masis periodinis leidi-
nys, ir nuo jo pasirody-
mo 1973 sukaks 150 metų.

ILGA NAKTIS
TĖVYNĖJE

Pirmąją spaustuvę Vil-
niuje gydytojas F. Sko-
rina įkūrė 1524 metais --
tai buvo pirmoji spaus-
tuvė visoje Rytų Europo-
je, -- bet praėjo daugiau
nei pora šimtų metų, iki
Vilniaus akademijos pri-
žiūrėtojas P. Paprockis
1760 metais gavo privile-
giją savaitraščiui leisti.
Jis ir pavadino jį "Privi-
legijuotomis žiniomis"
(Wiadomosci uprzywilejo-
wane). Tur būt nedaug
to laikraščio numerių
bus pasirodę, nes dar
tais pačiais metais P.
Paprockis pradėjo leisti
Wiadomosci Literackie
(Literatūros žinios) --
visą laiką ar tik vė-
liauėjusias kas mėne-
sį ir, tarp kita ko, ma-
žiausiai lietuviškas lite-
ratūros temas, -- ir kiek
vėliau, 1771 metais, sa-
vaitraštį Kurjer Litewski
(Lietuvos Kurjeris).
(Lietuvių Enciklopedija
teikia kiek kitokią versiją:
Kurjer Litewski ėjęs
1759-1763, o Wiadomosci
Literackie buvęs jo prie-
das.) Visi trys, kaip var-
dai rodo, ėjo lenkų kal-
ba.

O lietuvių kalba savo
žemėje turėjo laukti dar
šimtus metų, iki ateis
"privilegija" laikraš-
čiui leisti. Net ir po spau-
dos atgavimo leidimas
pirmajam laikraščiui bu-
vo gautas nepačioje Lie-
tuvoje, o Petrapily: ten
savaitraštis Lietuvių
Laikraštis pasirodė 1904
XI.10/XII.1 o Vilniaus Ži-
nių dienraštis tepasirodė
tik 1904.XII.10/23. Taip-
tad pirmasis legalus laik-
raštis Lietuvoje buvo ir
pirmasis dienraštis lie-
tuvių kalba.

Taip, buvo bandymų iš-
sikovoti lietuvių spaudą
pačioje Lietuvoje ir anks-
čiau, dar prieš spaudos
uždraudimą. Laurynas
Ivinskis prašė leidimo
Aitvarui (1857), jo pėd-
sakai -- pirmojo nume-
rio rankraščiai išsaugo-
ti Vilniuje; vysk. Motie-
jus Valančius ir Myko-
las Akelaitis negavo lei-
dimo Pakeleivingam
(1858) -- šio išlikęs ant
galvinis piešinys su tu-
rinio planu. Spaudos už-
draudimas, aišku, ir sva-
jones apie "privilegiją"
užgniauzė. Todėl pirmie-
ji periodiniai leidiniai,
Auszra ir kiti, skirti Di-
džiajai Lietuvai, turėjo
nelegaliai ateiti iš Prūs-
sų.

Slaptąją lietuvių spau-
dą pagimdė sukilimas
prieš rusų jungą ir spau-
dos uždraudimas. Šios

pradininkas pasirodė
1863 I 23 Augustavo miš-
kuose. Tai Mykolo Ake-
laičio Žine apej Lenku
wajna su Maskolejs, ku-
rios išėjo du numeriai
-- pirmas žinomas ne-
legalus periodinis leidi-
nys lietuvių kalba.

Veik visi spaudos drau-
dimo laikotarpio perio-
diniai leidiniai, neminint
Prūsiose spausdintų, bu-
vo ranka rašyti, gimę uni-
versitetuose ir semina-
rijose. Pirmasis jų --
Petrapilio lietuvių stu-
dentų "drukavoti laiš-
kamoms" -- Kalvis-Me-
lagius pradėtas 1875.XII
I. Tai gi gangreit sukaks
100 metų nuo jo pradžios.
Pačioje Lietuvoje pirmai-
siais tokiais leidiniais
reikia laikyti A. Damb-
rausko-Jakšto redaguo-
tą Lietuva Kauno kunigų
seminarijoje ir Tomo Ži-
linsko Naudingas Valan-
das Veiverių Seminari-
joje (abu 1883).

Spaudos draudimo ga-
dynei nusitęsiant dešim-
tis metų, bet tuo pat me-
tu persekiojamos tautos
atgimimui augant, natū-
raliai reikėjo laukti, kad
skaitybos importo iš
Prūsų nepakaks: turės at-
sirasti slaptą spaustuvę
ir slaptas periodinis lei-
diny. Ir atsirado: tai su-
kūrė "knygų karalius"
Jurgis Bielinis.

1896 jis nupirko iš Mar-
tyno Jankaus nedidelį pre-
są, kelioliką raidžių
komplektų ir pargabeno
pas Saločių valsčiaus gy-
ventoją St. Povilonį. Pus-
metį mokė jis Povilonį
raides rinkti ir spausdin-
ti. Paskui viską išskėlė
eigulio Bajorūno pasodon
prie Joniškėlio, iš Rygos
parsivežė popieriaus ir
"ant Naujo 1897 meto" iš-
ėjo Baltasis Erelis --
"Lietuvos terptautiszkas
politiszkas laikrasztis",
kurį išleido "Juozaps
Baltasis Erelis Lietuvos
Karalus". Tai buvo vie-
nintelis spaudos draudi-
mo metu ir pirmas pačio-
je Lietuvoje atspaus-
tas periodinis leidiny. De-
ja, jo amžius nebuvo il-
gas: susirgus leidėjui
Jurgiui Bielinui ir jo
spaustuvininkui St. Po-
viloniui, antrasis nume-
ris nebeišėjo (pora Bal-
tojo Erelio numerių dar
pasirodė 1911 ir 1912 m.,
bet tai jau kita istorija).

PRAGIEDRULIAI
IŠEIVIJOJE

Netrukus sukaks šim-
tas metų nuo pirmųjų ban-
dymų sukurti lietuvių
iseivių periodiką Šiau-
rės Amerikoje: 1873-74
metų savartoje Mikas
Tvarauskas (tada rašėsi
Twarowski), Shamokino,
Pa., miestelyje įsigijęs
spaustuvėlę, pradėjo ieš-
koti skaitytojų planuoja-
mai leisti "lietuvišką ga-
zietai". Deja, iš "anei
druko, anei rašto" sąly-
gų kilusi, didžiąja dalimi
berašė ateivija dar ne-
buvo pribrendusi: jis te-
surado tik keletą prenu-
(Nukelta į 6 psl.)

MYKOLAS VAITKUS ĮŽENGIA Į DABARTĮ

Jurgis Gliauda

Puikūs lyrikas My-
kolas Vaitkus nenuo šian-
dien yra nuostabus išgy-
ventų metų vaizduotojas.
Visa eilė jo atsiminimų:
Mistiniame Sode, Keturi
Ganytojai, Su Minia į Bal-
tiją, Baltijos Gražuolė,
Šiaurės Žvaigždė, Per
Giedrą ir Audrą, Nepri-
klausomybės Saulėje
(trys tomai), vaizdavo
tuos spalvingus, neuž-
mirštinius, atgaivintinus
laiko tarpusnius, kuriuo-
se teko gyventi autoriui.
Iš Dievo malonės lyrikas
poetas pasirodė savo at-
siminimuose nepalygi-
namuoju prozininku, as-
menų vaizdavimas, vaiz-
dų sultingumas, humoras
iki švelnios ironijos --
viskas tai jo atsiminimus
padarė beletristikos kū-
riniais.

Šviesių Krislių ir Šerkė-
no Sidabro ir kitų daugy-
bės poezijos rinkinių au-
torius atsisuko į savo gy-
venimo bėgį ir atpasako-
jo jį taip patraukliai, taip
nostalgiskai -- šiltai, pri-
pildė tokios jau seniai iš-
gyvento laiko pilnybės,
kad skaitytojas per visas
jo atsiminimų knygas kar-
tu su autoriumi nužings-
niavo jo gyvenimo takais.

Susitikęs dar su pradi-
niais jo atsiminimų to-
mais, peržvelgdamas vie-
ną jų spaudoje, pavadi-
nau apžvalgą "Toli laike
toli erdvėj". Dėstomi įvy-
kiai vyko prieš keliasde-
šimtį metų, jie vyko toli
nuo to kontinento, kuria-
me poetas ir memuarinin-
kas apsigyveno, "nuoša-
liu taku" nuėjęs į savo
amžiaus neišvengiamą
"vianatvę".

Jau šiais metais da-
tuotą Mykolo Vaitkaus as-
tuntąjį atsiminimų tomą
išleido Nida. Tai Milžinų
Rungtynėse atsimini-
mų knyga. Nežinia kuriuo
tikslu autorius šią 196
puslapių knygą baigia fi-
naline eilute "galas". Ar
tai jau durų užsklendi-
mas atsiminimų žanrui,
kuris tokiais puikiais žie-
dais pražydo mūsų me-
muarinėje literatūroje?
Dar neviską mums ir dė-
kingai istorijai davė au-
torius. Vokietmetis dar
beveik jo nepalietas.
Kur dar pabėgėliškas pe-
riodas, Amerikos konti-
nentas su visais jo gyve-
nimo keistumais... Fina-

linė šio tomo rezoliuci-
ja "galas" -- nustebina ir
nuliūdina. Tikėkimės,
kad tai šio tomo pabaig-
os atžymėjimas.

Šią atsiminimų knygą
autorius išskleidžia tarp
1940 ir 1944 metais. Per
tą periodą lietuvių tauta
ir valstybė perėjo savo
išdidumo degradacijos
tarpsnius, vis sunkėjan-
čius, vis labiau žeidžian-
čius, kol įžengė į tam tik-
rą savo tvarkymosi ini-
ciatyvos stagnaciją.

Pirmoji militarinė so-
vietų okupacija, lyg bar-
bariškų kankinimų piūk-
las pradėjo pauti gyvą
lietuvių visuomenę, su-
niekindama ir suabsur-
dindama viską, kas taip
sumaniai, per dvi tik-
takai dekadas, sukūrė organi-
zacinis lietuvių tautos ge-
nijas.

Daugelyje puslapių,
prabėgos metodu, auto-
rius išdėsto nuo 1939 me-
tų rugpiūčio vis įaugantį
tarptautinį įtempimą ir
lietuvių nuotaikas, nes
Lietuva tolydžio slydo į
besiplečiančių įvykių pra-
rąją. Tačiau visą šią at-
siminimų tomą skoni,
dėstytojo virtuozo polė-
kiškumą ir įvykių atpas-
kotojo gurmaniškumą su-
daro puslapiai, kur auto-
rius betarpiu, asmeni-
škai susitinka su asmeniu
ar įvykiu. Knygos vady-
ne sužymėta apie 140 as-
menų. Bent su puse jų au-
torius suėjo betarpiu,
situacijos dažnai buvo
fantastiškai keistos (Po-
zdniakovas, etc.), dialogai
atsvėtyti dvasinę kito as-
mens struktūrą ir bend-
roji tų susitikimų bei dia-
logų sintezė sudaro gyvą,
tos dienos rūpesčiais pul-
suojančios mūsų visuo-
menės vaizdą. Čia domi-
nuoja neapsisprendimo
dvasia, gyvenamosios pa-
dėties nepakankamai re-
alus įvertinimas, vis ir
vis idealistinių prover-
žių deklaracijos (o gal
velnias netoks baises, ko-
kiu jį piešia!).

Autorius piešia portre-
tus rembrandiškai sul-
tingai. Įsižiūrėjimas į
portretą, vis naujos įdo-
mies detalės išskyrimas
iš visumos, o bendrinis
įspūdis nesuvedamas į
vieną definiciją, anaip-
tol išplėstas iki portre-

to rėmų. Imame pavyzdį
(psl. 180):

... štai prie manęs pri-
eina augalotas, plačiais
pečiais, kiek pakumpu-
siais, vyras, didele gal-
va, ilgais užpakalin su-
šukuotais plaukais, gud-
riai prisimerkusiomis
akim, plačia burna besi-
šypsas, o tas šypsas,
nors gana geraširdiškas,
o vis tiek satyriškai žny-
bias.

(Psl. 77):

... Štai jis patekėjo
tarpdiecezinėje semina-
rijoje: veidas -- saulutė,
lūpos -- lyg bučiniams
svertos, šypsas -- ke-
rėtojo, balselis (giedant)
-- tartum kurios sire-
nos, stotas -- šaunaus
kaimo bernužėlio, būdas
-- kietas, liežuvis -- aš-
rus ir visada pasiruošęs
kirsti, narsa -- kovinga,
eiseną -- krypuojanti,
bet elgsena -- ne; širdis
-- gera, bet priešų ji iš-
gyti -- nepatartina!

Ar tai nėra vis posmai,
tarp ironijos ir ditiram-
bo, naujo lietuviško Ho-
mero skirti buitinės lietu-
viškos Ilijados herojams
ir dievaiciams?

Senų laikų padavimai,
kuriuos taip gyvastin-
gai Mykolas Vaitkus tie-
kė ankstesnėse knygose,
buvo sklidinį savotiškos
Arkadijos nuotaiką. Poe-
tas puikiai žino poetinį
Žukovskio postulatą: kas
gergyventa, bus mums
miela! Pirmųjų tomų me-
džiaga daug jaunesnei
kartai atrodė idiliška:

Senų laikų didingi pa-
davimai --
senų dienų didingi
veikalai...

Bet Milžinų rungtynė-
se knyga jau arti mūsų
dienų. Visą išseivija, net
gi tėvų ideo-filosofijai ne-
pritariančioji, svetimi-
joje prinokusi karta, ži-
no, kad milžinų grumty-
nių metu jų tėvai atliko
tam tikrą herojišką aktą:
jie išsirovė iš gimtos žė-
mės, kad gyventų laisvi.
Ir tame akte yra kažin-
kas savižudiška vardan
gyvybės. Toks politinės
iseivijos esmės paradok-
sas!

Kada Lietuvos tereno-
je tų "milžinų" sandūra,
lietuvių visuomenė toje
sanduroje kentėjo, kito,

Lietuvių periodikos pradininkai...

(Atkelta iš 5 psl.)
meratorių (vienai šaltiniai mini 5, kiti tik 2). Tai vyko veik 10 metų anksčiau, nei Auszra pasirodė.

1875 metais, sudegus jo spaustuvei su baigiamą spausdinti knyga, M. Tvarauskas persikėlė į New Yorką ir, padirbėjęs kelerius metus fabrikuose, išigijo kitą. Joje 1879 VIII 16 ir gimė pirmasis lietuvių išeivių laikraštis: *Gazietas Lietuviszka*, rasztas paszwestas dėl Lietuvniukų Amerikoje". Buvo išleista 16 numerių ir laikraštis, te surinkęs 132 prenumeratorius, turėjo užsidaryti.

Atvykus į Ameriką Jonui Šliūpui, jau abiejų su telktomis jėgomis 1884 X 25 pasirodė savaitraštis *Unija*, kuri po 5 mėnesių užsidarė, kilus nuomonių skirtumui dėl rašybos ir pažiūrų į santykius su lenkais. Jonas Šliūpas netrukus pradėjo leisti *Lietuviškąjį Balsą*, kuris buvo pirmas tikrai lietuviškos dvasios laikraštis. Vėliau Jungtinėse Amerikos Valstybėse išsivystė itin gausi lietuvių spauda.

Europos kontinente ankstyvoji lietuvių išeivių daugiausia telkėsi Skotijoje ir ten, Glasgowe, 1899 VIII 25 pasirodė dvi savaitinis *Vaidelytė*, kuris ėjo tik trejetą mėnesių, leidžiamas ir redaguojamas J. Montvilos ir kun. V. Varnagrio. Vėliau Skotijos lietuvių spauda gimė ir mirė *"Varpelys"*, kaip mėgta vadinti miestelį Bellshill, bet tik vienas išeivių Draugas išsilaikė nuo 1914 I I, taigi netrukus minės 60 m. sukaktį.

Azijoje lietuvių periodikos pėdsakai nėra ryškūs, nes ten ir tikrosios laisvos išeivijos nebuvo. Tomske 1919 VII 1 -- XII 17 pabėgėliai leido *Sibiro Lietuvių Žinias*, kurių išėjo apie 10 numerių, daugiausia K. Būgos re-

daguotų. Charbine tais pačiais 1919 metais ėjo Tolimųjų Rytų Aušra, siuntinėta visiems Kini-joje gyvenusiems lietuviams, ir kiek vėliau, 1921 metais, A. Polišaitis Vladivostoke trumpą laiką leido Tolimųjų Rytų Žinias.

Pietų Amerikoje pirmuosius periodinio leidinio pėdsakus paliko knygnešys Juozas Pauga, prieš I Pas. karą leidęs *Laiškus Lietuvos*. Kažkur sugraibęs, kaip Arg. Liet. Balsas apibūdina, "Gutenbergo laikus primenančių raidžių sauja", jis spausdino ir siuntinėjo, daugiausia Lietuvon, eiliuotus laiškus, dainas ir pan.

Juozui Paugai esame nusikaltę primiršimu, jis net LE neminimas, todėl noriu įterpti porą žodžių apie vieną jo žygį, sukėlusį net tarptautinį incidentą. Pauga daugeliu požiūrių buvo panašus į knygnešių karalių" Jurgį Bielinį, kuris prisiekinėjo nemirsių, kol nesulauks laisvos Lietuvos. Bielinis mirė pačioje Nepriklausomybės Akto paskelbimo išvakarėse, gal net sakyti -- žygyje į Akto paskelbimą, nes mirtis ištiko jį pėsčią keliaujantį į Vilniaus Konferenciją. O Juozas Pauga paskelbė Lietuvos nepriklausomybę 1916 metais -- taip bent tada Petrapilį iš Buenos Aires užliarmavo caro ambasadorius. Paulia tomis dienomis dienraštis *La Prensa* idėjo sunkiai sugraibytais centais apmokėta skelbimą, išdėstydamas lietuvių tautos teisę ir troškimą gyventi nepriklausomai, ir tos užuominos užteko tokio masto triukšmui, kad didysis Argentinos laikraštis tik per plauką išliko neuždarytas, o diplomatiniai santykiai tarp abiejų kraštų nenutrūko dėlto, kad paties caro būklė jau nebebuvo džiuginanti.

TARYBINĖ MEDICINA PRAKTIKOJE

Medicinos praktikos daviniai paimti iš Trečiosios Vilniaus poliklinikos darbuotės. Tenka manyti, kad periferijoje šie daviniai yra šiuurkštesni plačiai klijentūrai, kaip kad sostinėje. Kiekvienas gydytojas specialistas turi darbo normą, kurios jis privalo laikytis klinikinėje praktikoje. Pavyzdžiui, terapeutas privalo apstarnauti per valandą penkis ligonis, chirurgas, neupatologas -- po dešimtis.

Per skirtingą laiką reikia ne tik ligonių apžiūrėti, bet ir išrašyti vaistus, užpildyti atitinkamas korteles. -- Jeigu liga paprasta -- aiškina Komjaunimo Tiesa, -- laiko, galima sakyti, pakanka, bet jeigu pasitaiko sunkesnis ligonis, jam tenka skirti ir pusvalandį, o kartais net

daugiau...

Kaip matyti, ir bolševikinis leidinys abejingai žiūri į tą popierizmą, kuris rikuoja tarybinės medicinos praktiką. Per valandą pervaryti ligonis, stebint laikrodžio rodyklę, nėra medicinos uždavinys, nei jos pašaukimas. Tačiau medicinos praktikai galioja tie pat nuostatai, kurie fabrike ir kolūkyje priverčia darbo žmones nesirūpinti išdirbio kokybe, bet didžiuotis išdirbio kiekybe. Atrodo, kad gydytojas daugiausiai per dieną pravaręs pro savo kabineto duris ligonių, sekminčius užpildyti "stato komunizma"!

Bet gydytojo kabinetas yra viena medalio pusė. Kita medalio pusė yra gydytojo laukiamasis. Čia ligonis patenka į neperžengiamus tarybinės tvarkos labirintus.

-- Sėdi, pasiėmęs lapelį su eilės numeriu, -- skundžiasi tarybinis pacientas spaudoje tilpusuose laiškuose, -- rodo jau tavo eilė, tuoj pateksi pas gydytoją, bet, žiūrėk, ateina vienas, kitas, trečias "be eilės", o tu ir toliau sėdi. Pradžioje dar užjauti savo artimą, kuriam, gal būt, blogiau, negu tau ir no-

riai užleidi eilę, o kai praleidi "be eilės" trečią, ketvirtą, penktą... Apie mintis ir jausmus, suprantama, jau netenka ir kalbėti...

Kas tai yra, tas mįslin gas terminas "be eilės"?

Visų pirma, tai privilegijuotų pacientų teisė. Tokia teisė, kaž kodėl, turi...statybininkai. Tvirtinama, kad statybininkai labai užimti darbu ir negali leisti laiko gydytojo laukiamajame! Vilniuje priskaitoma iki 10.000 statybininkų, žmonių dirbančių šoje branžoje. Jie yra privilegijuota gyventojų masė. Tos privilegijos brutaliai demonstruojamos ir poliklinikose, kur privilegijuotasis, kai po pirmos klasės piliotis, išdidžiai praeina pro kantriai laukiantį antros, o gal ir trečios klasės pilietį.

Keisčiausia tvarka yra su nedarbingumo lapeliais. Jų turėtojai pripildo laukiamuosius. Mat, gydytojas duoda nedarbingumo lapelį tik trims dienoms. Ir tai jis daro dėl savo interesų. Ilgesniam laikui duoti nedarbingumo lapelį gydytojas nenori. Už ilgiau sergančius gydytojas privalo atsakyti. Tokius jis privalo lankyti jų bute. Kad ga-

lėtų tokių privalomų jam lankymų išvengti, gydytojas duoda raštelius "be eilės" ir savo kabinete susitvarko su ligoniu, kuris serga ilgiau trijų dienų.

Gydytojas įpareigotas lankyti ligonis, ilgiau sergančius namuose. Todėl pasitaiko tokių kurjojų. Apie tai rašo spauda.

Konstatavęs plaučių uždegimą, gydytojas duoda trijų dienų nedarbingumo lapelį. Ligonis nukreipiamas į rentgeno kabineta, į laboratoriją. Vienur ir kitur patvarus ligonis sugaišo lygiai po dieną. Trečiai dienai atėjus jau reikia rūpintis nedarbingumo lapelio pratęsimu. Per tris dienas negauta nė mažiausios medicininės pagalbos.

Pasiėmus eilės numerį, ir esant laukiamajam pilnam žmonių, tenka laukti poliklinikos koridoriuje, privilegijuotiems "be eilės" veržiantis į gydytojo kabinetą.

Iš mūsų pasiekiančių žinių, ok. Lietuvoje žėri nuostabi medicina ir chirurgijos laimėjimai. Bet tai, atrodo, dekoratyvinė reikalo pusė, kuri liečia vienetus. Apie mažo žmogaus vargus, jam susidūrus su medicininės chaltūros praktika, aiškiai byloja tarybinės spaudos kronikos.

(st)

NAUDOKITĖS PROGA — SKRISKITE PAPIGINTA KAINA Į LIETUVĄ RUDENĮ IR ŽIEMĄ

Walter Rask-Rasčiausko vadovaujamas American Travel Service Bureau šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas ir tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo keliones tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGA-NEW YORK SPALIO MĖN. 2 D. —

15 dienų kelione,

iš New Yorko \$660.00 + tax,

iš Chicago \$760.00 + tax*

11 dienų Lietuvoje.

PRALEISKITE KALĖDAS IR NAUJUS METUS LIETUVOJE.

CHICAGA-NEW YORK GRUODŽIO MĖN. 21 D. —

14 dienų kelionė

iš New Yorko \$660.00 + tax,

iš Chicago \$760.00 + tax*

11 dienų Lietuvoje.

* Total tour prices are subject to airline agreement and government approval.

Dėl informacijų kreipkitės į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telefonas (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti — kreipkitės pas mus. Paruošime kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bilietus ir reikalingas visas.

JAUKIOS IŠLEISTUVĖS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Chicago klubas suruošė liepos 4 d. p. Vilkenės namuose išleistuvės ilgametei valdybos narei teisininkei O. Liorentienei, išsikeliančiai su vyru į Floridą nuolatiniam apsigyvenimui.

O. Liorentienė drauge su buvusiu pirmininke M. Krauchuniene atgaivino Chicago klubą 1965 m. ir buvo keletą metų klubo veiklos judintoja: ne tik organizavo, kvietė įstoti nares, bet ir mokėjo jas įtraukti į kultūrinę klubo veiklą. Visą organizacinį darbą atlikdavo taktiškai, ramiai, mokėjo suderinti skirtingas nuomones ar pasitaikančius nesklaidumus valdybos ir narių tarpe. Rengiant kokį pobūvį, pati daugiausia dirbdavo ir prisidėdavo žymiomis aukomis.

Jei Chicago klubas išaugo į virš 80 narių ir gražiai veikia, tai didelis nuopelnas buvusios valdybos narės O. Liorentienės. Chicago klubas įvertina jos veiklą ir galisi jos netekdamas.

O. Rozniekienė, vicepirmininkė spaudai, susirinkusių narių vardu atsisveikino ir įteikė prasmingą dovaną — knygą LIETUVOS UNIVERSITETAS. Sudainuota ILGIAUSIŲ METŲ. O. Liorentienė nuoširdžiai padėkojo už tokį jaukų pobūvį ir už jai labai vertingą dovaną, žadėdama ir Floridoj nenutraukti ryšių su Chicago klubu.

Puošniuose ir erdvuose ponų Vilky namuose narės vaišinosi skanėstais, diskutavo įvairius lietuvių gyvenimo įvykius ir nenoriai skirstėsi, linkėdamos laimės p. O. Liorentienei ir dėkingos vaišingai namų šeimininkei.

E. Songinienė

m
MAY CO

BUDGET
STORES
DOWNSTAIRS

Pirkite mieste nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 iki 7 v. v. Skyriuose nuo 10 iki 9:30 v. v.

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

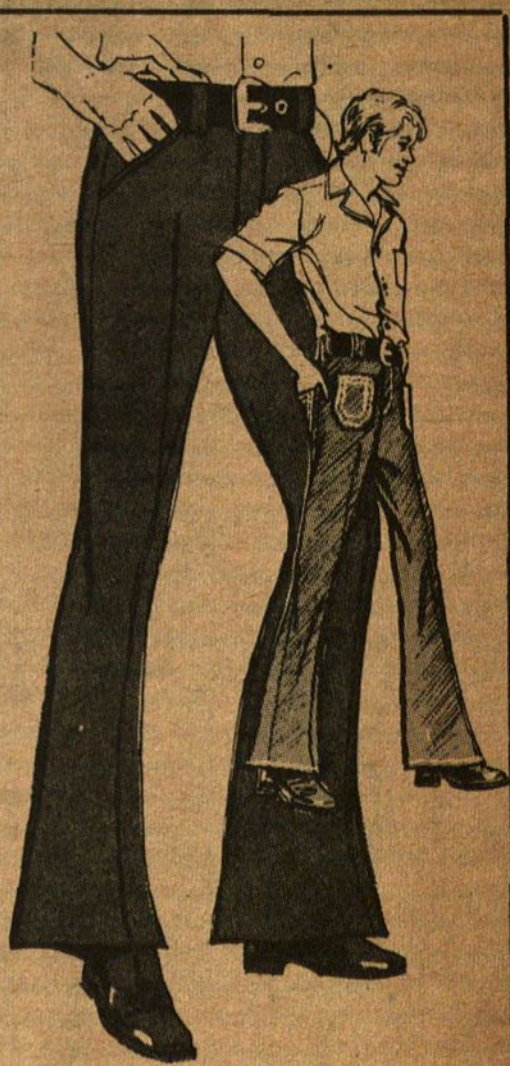

Kartojamas išpardavimas!

Medvilnės megstų T-marškininių garsių gamintojų

10 už 6.60 ar 69 c. vieni

Nedideli nereguliarumai negadina kokybės. Puikios medvilnės audinys su sustiprinta apykakle, rankogaliais. Dydziai S-M-L-XL. Budget Men's Furnishings. Visose krautuvėse.

Naujas pirkinys!

Vyrams ir berniukams plačios kelnės ir Jeans

2 už 9.00 arba 4.69 vienos

Virš 2000 kelnų. Visos pirmos rūšies. Reguliariai parduodamos mūsų krautuvėje už 8.99. Didelis pasirinkimas kirpime ir platumė. Dydziai 28-48. Budget Men's Clothing. Visose krautuvėse.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi. Šaukite 241-3070 visą laiką; Lorain 233-6141; Elyria 322-6304.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Dr. K. ir O. Pautienų sodyboje liepos 30 d., 2 v. p. p. įvyks Clevelando Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos susirinkimas ir valandą vėliau — gegužinė. Šauliai maloniai prašo Clevelando lietuvius atvykti į gegužinę ir žaliuose pavėsiuose linksmiai praleisti sekmadienio popietę, 2733 East Overlook Rd. (Sukti iš Coventry Rd. dešinėn).

Liepos 23 d. Clevelando šauliai turėjo šaudymo pratimus. Daugiausia šaudymo taškų laimėjo K. Bruožis ir antrą vietą laimėjo muzikas Al. Mikulskis. F. Eidimtas, Baltic krautuvės savininkas už pirmą laimėimą davė butelį vyno.

• **SLA 14 kuopos narių sueiga ir pobūvis** įvyks rugpjūčio 6 d., sekmadienį, kuopos išdo sekretoriaus Povilo Šukio sodyboje, 1669 Crest Rd., Cleveland 44121. Narių susirinkimas 2-4 v. p. p. Po susirinkimo ten pat bus kuopos narių broliško bendravimo pobūvis, su vaišėmis. Pobūvio pradžią 4 valandą po pietų. Kuopos nariai ir narės prašomi susirinkime būtinai dalyvauti su savo šeimos nariais. Susirinkimo metu Povilas Šukys padarys pranešimą apie buvusio SLA Seimo eigą bei svarbesnius nutarimus. Sekantis SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks tik spalio 2. Neužmirškime sumokėti apdraudų mokesčius. Tad, iki malonaus susitikimo SLA 14 kuopos narių sueigoje ir pobūvyje. Esant reikalui, prašoma skambinti telefonu: Vytautui A. Braziuliui 321-2443 arba Povilui Šukiui — 382-4941, popiečių valandomis.

• **Algima ir Leonas Dautartai**, nuoširdus Dirvos rėmėjai, išvyko 2 savaitėms atostogų į Floridą.

• **Karolis Morkūnas** su šeima išskrido 2 savaitėms atostogų į Europą.

• **PARDUODAMAS** 7 kambarių kolonialinis namas, 1 miegamasis apačioje, 3 viršuje, 1½ vonios, kilimai visame name, medžių ir plytelėmis išmuštas rūsys. Kaina virš 20,000. Parduoda savininkas. Tel. 531-7126 (57-58)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

One in a series of messages to our customers:

How long will you have the energy to fight pollution?

All over America, vastly increased supplies of electric energy are needed to fight pollution — as power for sewage plants, air and water purification systems, recycling equipment.

Yet there are some people who can't see the forest for the trees. They resist new electric generating plants because they see electricity only as a pollution problem.

They simply miss the fact that electric energy, in thousands of cases, is the only pollution solution:

The new water treatment plant in Bedford Heights, for example, uses more electricity than 500 average homes — and there are over 280 new plants like this

underway throughout Ohio!

The new air-cleaning process at Ford's big casting plant near Cleveland Hopkins Airport uses as much electricity as 7,000 individual homes... and much more of this type equipment is planned for Northeast Ohio.

Yes, it takes a lot of electricity to clean up the environment. And it's going to take a lot more.

That's why we're working so hard to construct new generating capacity... and improve our own environment, too.

This is no time to run out of energy.

The ILLUMINATING Company

Dirvos bendradarbis Argentinoje Juozas Šiušis, kuris šiuo metu vieši Clevelande pas Juozą ir Aldoną Stempužius, lydimas J. Stempužio apsilankė Dirvoje ir svečių knygoje įrašė šiuos linkėjimus: "Linkiu Dirvos redakcijai ir administracijai geriausios sėkmės, ištermės ir pajėgumo išlaikyti spaudos lietuvišką žodį lietuviškas nauda ir kovai už mūsų mylimos Tėvynės Lietuvos laisvę".

* **BLOSSOM MUZIKOS CENTRE** su Clevelando orkestru liepos 28 d. koncertuos pianistas Rudolf Firkusny ir liepos 29 d. pianistas Andre Watts.

Liepos 28 d. orkestrui diriguos garsus vokiečių dirigentas Hans Schmidt-Isserstedt, programoje

Weberio "Euryanthe" ir Brahmsio Symphony No. 4. Taip pat Beethoveno Piano Concerto No. 4 "Emperor" su solistupianistu Rudolf Firkusny.

Liepos 29 d. orkestrui diriguos jaunas italų dirigentas Aldo Ceccato ir pianistas Andre Watts skambins Chopin Piano Concerto No. 2. Programoje Berlioz "Benvenuto Cellini" ir Richard Strauss "Alpine".

Bilietai nuo 3.50 iki 7.50 gaunami Blossom kasoje ir Burrows krautuvėse. Arba rezervuokite telefonu: 861-5674.

HOUSE FOR SALE

Our Lady of Perpetual Help

Large 4 bedroom home, 3½ baths, library, 2 fireplaces, Beautiful landscaped lot. Settling estate must sell.

PENA REALTY

946-6161

(57-58)

PARDUODAMAS NAMAS

East 185th St. rajone, 3 miegamieji, kolonialinis, dvigubas garažas, \$23,000, 19511 Kildeer Ave. Telef. 531-2554.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Pavergtų Tautų Festivalis Detroite

Už Cobo Hall prie upės vasarą įsikuria mažų namukų (paviljonų) vasarinis miestas su savo prekybos įstaigomis ir lauko teatru. Iš tiesų vasarą savaitgaliais (penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais) šiame vasaros mieste gyvenimas kunkuliuoja. Detroite gyvenančios įvairios tautos, arba kaip kiti sako etninės grupės šiame vasaros mieste rengia savo festivalius — pasirodymus. Lauko teatre jų geriausiai paruošti meno ansambliai šoka tautinius šokius ir dainuoja tautines dainas. Mažuosie namukuose parduoda pagal savo krašto receptus pagamintą maistą ir įvairius meno išdirbinius. Parinktoji vieta šiems festivaliams yra graži ir patraukli. Čia teka plati Detroito upė ir jos paviršiuje plaukioja įvairaus dydžio laivai. Krantą plaka laivų sukeltos bangos. Virš vandens skraido žuvelės. Aukštai padangėje kartais nuo karto praskrenda didelis lėktuvas arba maldosparnis. Upės pakraščiuose stiebiasi į dangų aukštieji Detroito ir Windsoro (Kanados) dangoraižiai, savo ilgus juodus šešėlius skandindami šioj plačioje Detroito upėje.

Liepos 14, 15 ir 16 d. šiame vasaros mieste buvo prarastas Pavergtųjų Tautų Festivalis, kuris praėjo dideliu pasisekimu ir sutraukė daug žmonių. Lauko teatre mirgėjo pavergtųjų tautų įvairūs tautiniai rūbai ir jų ansambliai šoko ir dainavo...

Stiprus įėjimas paruošti ansambliai ar jų meninės grupės buvo paruoštos ukrainiečių, lenkų, armėnų, vengrų, šoko mažai, jauni ir suaugę. Vengrų tautinių šokių grupė buvo atvykusi net iš Clevelando ir dalyvavo šiame festivalyje. Kas iš mūsų neprisimena lietuviškų kermosčių? Kurių metu visas miestelis būdavo nustatytas įvairiomis būdomis ir būdelėmis. Taip ir čia visos pavergtosios tautos turėjo įsirengusias savo paviljonus ir juose pardavinėjo pagal savo krašto receptus pagamintą maistą arba įvairius meno išdirbinius. Šiame Pavergtųjų Tautų festivalyje lietuvius atstovavo Detroito Lietuvių Organizacijų Centras ir turėjo įsirengęs 3 paviljonus: maisto, gėrimų ir tautodailės išdirbinių. Paviljonais, maistu ir gėrimais rūpinosi ir juos tvarkė valdybos išrinktas Antanas Sukauskas, kuriam talkininkavo didelis būrys jo prašytų talkininkų. Tautodailės išdirbinių paviljoną tvarkė Stefa Kaunellienė, talkininkaujant Algiui Vaitiekaičiui, Jurgiui Baubliui ir kitiems. Smarkiai darbavosi ir v-bos pirm. dr. V. Mišulis.

Visi trys paviljonai buvo įrengti šalia apgulti žmonių ir darė labai gerą apyvarą. Antano Sukausko pasakymui tikros aukso kasyklos! Tik visa bėda, kad tą auksą reikia pa-

Pavergtųjų Tautų Festivalį atidarė liepos 14 d. miesto meras Š. Gribbs ir atvykęs Prezidento R. Nixono atstovas kongresmanas William Broomfield, savo kalboje išskirtinai minėjęs paskutinius įvykius L. Ietuvoje ir lietuvių priešintis rusų okupacijai, primindamas, kad prezidentui tie įvykiai yra gerai žinomi.

Liepos 15 d. buvo prarastas Pavergtųjų Tautų motorkada. Motor-kada nebuvo per daug dėmesio centre, nes neturėjo patrauklių užrašų ir daug net ir tautinių vėliavėlių. Ją lydėjo ir saugojo labai daug Detroito policijos.

Pasinaudodami festivaliu ir Amerikos Karo Veteranų suruošta paroda miesto centre lietuviai, kad supažindintų amerikiečius su paskutiniais įvykiais Lietuvoje, dalino lapelius, kuriuos paruošė LB Detroito apylinkės valdyba, o dalino: Pranas Zarnanka su savo prieaugliu, Jurgis Šenbergas, R. Majauskas, Kęstutis Smalinskas ir Jonas Urbonas.

• **LIEPOS 29 d., šeštadienį**, 5 val. p.p. Dainavos Jaunimo stovykloje 15100 Austin Rd., Manchester, Mich. Šauldamas metinis narių rėmėjų suvažiavimas. Išsistintinės nariams rėmėjams apyskaitos rodo, kad Dainavos stovykla per prėjusius metus turėjo pajamų \$20,740.71 ir išlaidų \$17,406.09 ir jos vertė siekia \$208,176.14.

• **DIEVO APVAIZDOS** lietuvių parapijos bažnyčios ir Kultūrinio centro kartinio alomens šventinimo ir kitos iškilmės nu-matytos daryti rugpjūčio 13 d.

A. Grinius

Detroite liepos 14-15 d. surengtame Pavergtųjų Tautų Festivalyje prie lietuvių pavijono, vedėja Stefanija Kaunellienė ir toliau P. Gaižutienė ir Regina Juškaitė. J. Gaižutis nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

T. BLINSTRUBAS
ISIJUNGĖ Į SLA

Teodoras Blinstrubas su žmona Barbora šiomis dienomis entuziastiškai įsijungė į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Nuširdusis patriotas ir nenustantis visuomenininkas, ALT Sąjungoje einęs pirmininko pareigas antrą kadenciją ir nuširdžiai dalyvaujantis lietuvių patriotinėje veikloje, T. Blinstrubas noriai įsipareigojo būti aktyviu nariu Susivienijime.

Isirašydama a.s. įsijungė į šypseną ir pakiliu ūpu pareiškė: "Tikrai malonu ir džiugu įsijungti į SLA, kuris per savo 85 sėkmingo gyvavimo metų yra atlikęs labai daug naudingų darbų mūsų išeivijai ir pačiai Lietuvai, o ypač, kad į ateitį optimistiškai žiūri ir nepavargstančiai dirba kultūrinius darbus. Tai tikrai didelį garbę būti SLA nariu. Linkiu, kad visi, lietuviai, o ypač mūsų jaunimas gausiai įsijungtų į SLA. Tai mano nuširdus troškimas".

Su šiais žodžiais abu mūsų garbingi Blinstrubai pasižadėjo būti aktyviais nariais ir kitus raginti įstoti į SLA. Žinant jų pareigingumą savo pažadams, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje tikrai susilauks gražios talkos iš šių mūsų garbingų patriotų. (sb)

DETROITO JŪRININKAI KELIA INKARUS...

Liepos 7 d. sušauktoje j. budžių sueigoje buvo išrinktas laikinas komitetas: j. b. A. Šatraitis (iniciatorius — vadovas), j. b. A. Plečkaitis ir j. s. J. Baublys nariai. Liepos 28 d., 7:30 v. v. Lietuvių Namuose komite-

tas šaukia antrąją sueigą. Kvietimai ir anketos išsiuntinėtoms tik tiems, kurių adresai buvo žinomi, todėl visi kiti buvę Detroito jūrės skautijos nariai minioje sueigoje prašomi dalyvauti.

Sueigoje bus svarstomi ateities veikimo planai ir bus renkama pastovi vadovybė.

L. Komitetas

• **Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba**, dėkodama Dirvai už talpinamus savo skiltyse jos jos veiklos apršymus, pasiskyrė auka \$10.00. Už auką nuširdžiai dėkojame.

PEREINAMOJI TENISO MEISTERIO TAURĖ

Pereinamoji pasaulio laisvųjų lietuvių teniso meisterio taurė yra įsteigta a. a. inž. Felikso Giedrio atminimui. Taurę aukoja jo žmona Vanda Giedrienė.

A. a. inž. Feliksas Giedrys

Inžinierius Feliksas Giedrys gimė 1909 m. — mirė 1970-tais sausio 30 d. Washington, D. C. Gimęs ir augęs Kybartuose, studijavo Lietuvos Vytauto Didžiojo Universitete mechaninę inžineriją. Vėliau, Amerikoje, New Hampshire Universitete įsigijo elektros inžinieriaus laipsnį.

Nuo pat jaunystės domėjosi sportu ir buvo gabus įvairiose jo šakose: stalo tenise, šachmatuose, lauko tenise, o vėliau ir golfe. Jau nuo 1933 m. iškyla teniso varžybose. 1934, 1935 ir 1937 tampa Lietuvos teniso meisteriu.

Atstovauja Lietuvą teniso varžybose užsienyje: Latvijoje, Estijoje, Švedijoje, Vokietijoje. 1937 m. kaip lauko teniso meisteris keliauja į Ameriką drauge su kitais rinktiniais sporti-

Septintąsias savo viešnagės rungtynes Australijos lietuvių krepšinio rinktinė žaidė liepos 21 d. pas pranciškonus Kennebunkport, Maine. Priešininku turėjo būti Ansonijos Geležinis Vilkas, Rytų sporto apygardos krepšinio meisteris. Kelios dienos prieš įvyki paaikšėjo, jog geležinis Vilkas nesustaus šioje vasarvietėje, nes jo vado finansinių reikalavimų nebuvo galimapatenkinti. Tada į pagalbą atskubėjo Bostono skautų komanda. Daugiau kaip 100 vasarotojų sekė rungtynes pranciškonų sporto salė. Pradinį žodį tarė ir su žaidikais supažindino Rytų sporto apygardos vadovas Pranas Gvildys iš New Yorko.

Bostono skautai, kuriems talkino du vyresni žaidikai iš Bostono (Šarelis ir Vilėniškis) tik pradžioje buvo apylygis priešininkas, vedė 2-4, 4-6, 8-10, 9-12, bet po to Australijos lietuviai persvėrė 13-12, pirmavimo iš savo rankų nebeišleido ir taškų skirtumą vis didino. Pirmas kėlinys 52-29 ir baigminė pasekmė 124-68 Australijos lietuvių naudai.

Pergalė sodri, bet pasiektą prieš vidutinį priešininką. Greiti, staigūs svečių antpuoliai lengvai maišydavo jaunųjų skautų gretas, ir jie nesugebėjo rasti vaistų prieš svečių žaidimo būdą.

Taškai: Australijos lietuviai: J. Obeliūnas 22, Karpuška 18, V. Bra-

ninkais. 1954 m. laimi pavienių over ir lauko teniso taurę.

Feliksas Giedrio svajonė buvo skatinti ir pratinti jaunimą sportuoti, ypatinai jo pamėgtą teniso šakoj. Tai jo svajonei įgyvendinti Vermonte (Putnamo seselių globoj), jo žmonos rūpesčiu yra statoma teniso aikštė.

Vykdamas a. a. F. Giedrio idealą — plėsti lauko teniso sportą lietuvių tarpe, ši taurė kasmet bus įteikiama lietuvių lauko teniso pirmenybių SĖLFAS Sąjungos vienietų laimėtojai. Šiemt ši taurė pirmą kartą bus įteikta Toronte liepos 29-30 d. šių metų meisteriui Alfonsui Peciliūnui. (jš)

ALTS-gos Detroito skyrius, kaip ir kiekvienais metais vasarą, liepos 9 d. turėjo tradicinę išvyką prie Tipsis ežero Wm. J. Adams vasarvietėje. Nuotraukoje iškylautojai su šeiminiškais ir svečiais. Pirmoje eilėje: Vincas Šarka, Stasė Šimolūnienė, Johana Švobienė, O. na Šostakienė, Juozas L. esčinskas, Antanina Jonynienė, Stasys Šimolūnas, Elena Baublienė, Merry Adams, Sofija Petravičienė ir Pajauta Gaižutienė. Stovi: Jurgis Mitkus, Jonas Švoba, Petras Dalinis, Alfonsas Petravičius, Jonas Šostakas, Wm. J. Adams, Juozas Briedis, Albinas Grigaitis, Antanas Musteikis, Antoineta Veberitė ir Jurgis Baublys.

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI KREPŠININKAI ŽAIDĖ KENNEBUNKPORTE IR BOSTONE

K. ČERKELIŪNAS

žionis 15, Mačiulaitis 15, Andriejūnas 13, Milvydas 13, P. Obeliūnas 12, G. Bražionis 10, Mikalauskas 4, Reivytytis 2;

Bostono skautai: Vilėniškis 26, Šarelis 19, Jakutis 11, Kuncaitis 6, Auštras 4, Subatis 2, Jasaitis, Žiaugra. Teisėjavo jaunieji Krulikas ir Landsbergis (abu iš New Yorko) — jiems stinga patirties, bet sveikintina, kad stengiamasi auginti teisėjus iš nuosavoprieauglio.

Liepos 22 d. Australijos lietuviai, keturias dienas praleidę pas svetinčius pranciškonus, atsidūrė Bostone. Ši kartą vaizdas kitoks — So. Bostono LPD komanda yra pajėgus vienetas. Nežiūrint karšto šeštadienio popiečio, i Bostono State College salę sugūžėjo netoli 300 žiūrovų, kurie matė gero lygio įtemptas rungtynes. Pradžioje žodį tarė ir žaidikus pristatė Bostono Gintaro pirminkas Vyt. Eikinas. Svečiai Bostono komandai įteikė dovaną — australišką meškutį.

Pirmuosius taškus ženklina svečiai 0-2, Bostonas išlygina ir tokia kaita tęsiasi iki 6-6, kai Bostonas pirmą kartą nusveria 8-6, vėliau skirtumą išdidina iki 12 taškų (28-16), bet kėlinio pabaigoje svečiai tą plyšį aplopo iki 5 taškų. Kėlinys baigiamas 55-49 Bostono naudai.

Po pertraukos lietuviai iš Australijos toliau lipa ant kulnų. Bostono iždas sumažėja iki 59-56, ir tada svečiai dviem pilnais metimais persveria savo naudai 59-60, bet to, su bauda padidina iki 59-61. Tai ir buvo didžioji svečių prošvaistė, nes vėliau, kad ir stiprokai laikėsi, neatlyžo, bet Bostono vyrai, iš kurių išsiskyrė Analasukas ir Gineitis, buvo pranašesni ir laimėjo 108-90.

Bostono žaidikai pirmavo ūgiu, stambumu, o Australijos lietuviai, kad ir be milžinų (jų aukščiausias, Milvydas, tesiekia 6-1), visi dailiai sportiškai nuauge. Akyliūs amerikiečiai teisėjai nesigailėjo duoti baudų (už pražangas turėjo išeiti keturi svečių ir trys šeiminkų žaidikai).

Rungtynėmis žiūrovai galėjo būti patenkinti. Ūgio stoka Australijos lietuviai stengėsi atverti greičiu ir veržlumu. Iš viso, svečiai pasižymi kovos dvasia — kiekvienas aikštėje atiduoda viską ir sudaro darnų komandinį lydinį. Treneris Jonas Gružasukas, atmintinas žaidikas iš Vokietijos pokario laikų, yra idėjęs daug darbo ir savo komandos pasiekimais gali būti patenkintas. Jo auklėtinis Vytas Bražionis spindėjo baudų metime iš 11 taip ir sušmaigstė visą vienuolikę. Vyto brolis Gintas taip pat įmetė 100% (4 iš 4). Bostono Analasukas iš 11 baudų pataikė 8, o Gineitis su R. Baika įmetė visas (po 3 iš 3).

Taškai: So. Bostono LPD: Analasukas 28, Gineitis 25, A. Baika 16,

Paliulis 15, Kondratas 14, Šarelis 6, R. Baika 3, Vilėniškis 1;

Australijos lietuviai: Milvydas 19, V. Bražionis 17, J. Obeliūnas 12, P. Obeliūnas 9, Karpuška 8, Mačiulaitis 8, Mikalauskas 7, G. Bražionis 6, Andriejūnas 4 (Reivytytis buvo pasitempęs raumėnį ir nežaidė).

Vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos trečiojo aukšto salėje suruoštas pobūvis. Be kitų, žodį tarė Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos pirmininkas Jonas Tamošiūnas, kuris pabrėžė, jog Australijos lietuviai krepšininkai atvyko į Š. Ameriką ne pasirodyti, bet užmegzti glaudų ryšių su vietos lietuvių jaunimu. To-

kiam bendravimui pradžią padarė Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė, 1964 m. viešėjusi Australijoje, o dabar kengūrų krašto lietuviai atiduoda savo duoklę. Linkėtina, kad Š. Amerikos lietuviai netrukus vėl atvyktų į tolimąjį pietų kontinentą ir jaunimo ryšį toliau stiprintų.

Pobūvis praėjo pakiliai. Svečiai iš Australijos susilaukė daug dėmesio, Bostono mergaitės buvo šventiškai nusitekę, visi turėjo progos pasikalbėti, pašokti, vėliau ir padainuoti. Vienas iš Australijos lietuvių žaidikų, Saulius Karpuška, šokiams dainavo per mikrofoną. Apskritai, vyrai iš Australijos turi stiprius balsus, ir jų dainos drebino švėtainės langus.

Mirė du Lietuvos draugai

C. POKORNIS - SLOVAKŲ
POLITIKAS

Slovakija yra rytinė Čekoslovakijos dalis, kuri užima 48,957 kv. km, ir turi per 4 milijonus gyventojų. Apie milijoną slovakų gyvena JAV. Slovakai siekia, kaip ir mes, lietuvių, visišką valstybinę laisvę ir nepriklausomybę.

Š. m. birželio 28 d. slovakai neteko žinomo politiko ir laisvės kovotojo dr. Ctiboro Pokornio. Velionis buvo gimęs 1917 m. rugsėjo 28 d. F. iliake, Slovakijoje. Studijavo P. rahos ir Bratislavos universitetuose, kur įsigijo daktaro laipsnį. 1939 m. paskelbęs Slovakiją nepriklausoma valstybe, jaunas Pokornis įsijungė aktyvion politinė veiklon ir dirbo įvairiose įstaigose. 1945 m. prijungus Slovakiją prie komunistinės Čekijos, patriotinio nusistatymo laisvės kovotojas Pokornis pasitraukė į užsienį ir apsigyveno Muenchene. Čia jis ir pasi- mirė, būdamas dar žydėjimo amžius, nesulaukęs 55 metų.

Būdamas politinis emigrantas Ctiboras Pokornis visas savo jėgas skyrė veiklai dėl Slovakijos laisvės. Jis buvo Slovakijos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas. Jis aktyviai dalyvavo ir tarptautinėse organizacijose, pvz. ABN (Antibolševikiniam Tautų Bloke), Čia jis ne kartą ėjo generalinio sekretoriaus pareigas ir buvo nuolatinis A B N Centro Komiteto narys. Jis dalyvavo gausybėje ABN konferencijų Anglijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Formozoje. Kaip žurnalistas, ne mažą rašė slovakų ir ukrainiečių spaudoje.

Su C. Pokorniu manteko susipažinti Muenchene 1948 metais. Vėliau teko su juo susitikti įvairiose tarptautinėse konferencijose. Jis buvo labai atviros, nuoširdaus būdo žmogus, didelis idealistas, sąmoningas demokratas tautininkas, kuris dirbo ir kovojo ne tik dėl Slovakijos, bet ir dėl visų pavergtų tautų laisvės. Jis buvo ir nuoširdus lietuvių draugas. Jis laikė

paskaitas ir lietuvių bendruomenė Vokietijoje.

Didžiai liūdėdama dėl C. Pokornio mirties, reiškiau nuširdžiai užuojautą slovakų tautai ir slovakų išlaisvinimo organizacijoms visame laisvajame pasaulyje.

D. ČAIKOVSKIS - UKRAINIEČIŲ
ŽURNALISTAS

Š. m. liepos 3 d. Irvingtone, JAV, pasimirė kitas nuširdus Lietuvos bičiulis — Danielius Čaikovskis, žinomas ukrainiečių politikas ir žurnalistas.

Velionis gimė 1909 m. Ukrainoje. Jaunas būdamas, jis įstojo į slaptą ukrainiečių nacionalistų jaunimo organizaciją. Vėliau jis visą amžių liko ištikimas ukrainiečių nacionalistų sąjūdžiui. Atsikūrus nepriklausomai Ukrainai, jis buvo propagandos referentas. Gestapai likvidavus ukrainiečių vyriausybę, D. Čaikovskis buvo gestapo suimtas ir išvežtas į Vokietiją, koncentracijos stovyklon. Žlugus nacizmui, Čaikovskis buvo amerikiečių išlaisvintas ir apsigyveno Muenchene. Čia jis kurį laiką dirbo Nacionalistų Sąjūdžio CK propagandos skyriuje. 1948 m. jis išvyko į Paryžių, kur 7 metus redagavo "Ukrainietį". Nuo 1955 m. iki 1967 m. jis buvo "Šliach Peremogi" vyriausias redaktorius. 1967 m. jis išvyko į JAV, kur buvo "Amerikos" laikraščio redaktoriumi.

D. Čaikovskis, kaip žurnalistas, buvo didelis lietuvių draugas: jis redaguojamose ukrainiečių laikraščiuose nemažą pasiskelbė straipsnių apie Lietuvą. Taip pat ir ukrainiečiams bei jų organizacijoms, kurios kovoja dėl Ukrainos valstybės nepriklausomybės, nuoširdi užuojauta dėl Ukrainos patrioto ir gero lietuvių bičiulio D. Čaikovskio mirties.

Alg. Tolvydis

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus plažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtyys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Salia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietę skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmadi. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalau kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824

Tel. (518) NH 4-5071